ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΗΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Ε΄

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1927 ΤΥΠΟΙΣ "ΦΟΙΝΙΚΟΣ,,"

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Ε 7 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1927 ΑΡΙΘ. 1—2

ΕΛΠΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΕΠΟΙΘΗΣΕΙΣ

Τὸ παρελθὸν ἔτος δὲν ὑπῆρξεν εὐχάριστον, ἰδίως διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τὴν ἡμετέραν. Ἡ ἐπιτολὴ αὐτοῦ εὗρεν αὐτὴν ἀπεστερημένην τοῦ μετὰ ἀγωνιώδεις πολυχρονίους προσπαθείας ἀναστηλωθέντος Καταστατικοῦ αὐτῆς νόμου διὰ τῆς πρὸς τὸ πνεῦμα τῶν κανόνων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας προσαρμογῆς αὐτοῦ, ἐπὶ πλέον δὲ καὶ ἀπεστερημένην ὁλοκλήρου σχεδὸν τῆς περιουσίας αὐτῆς, ἐκ διαφόρων προφάσεων σεσυλημένης ὑπὸ τῆς σοβούσης τότε δικτατορίας. Εὐτυχῶς ἡ κανονικὴ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων κατάστασις ἀποκατεστάθη, περὶ τῆς ἀνορθώσεως τῶν χαμαὶ κειμένων βουλεύεται ἡ Βουλὴ τὰ τῆς χώρας διέπει κυβέρνησις οἰκουμενική, σύμπαντα τὸν ἡμέτερον λαὸν ἐκπροσωποῦσα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ μόνον βασιμώταται ἐλπίδες ὑπάρχουσιν ἐπαναγωγῆς καὶ τῶν τῆς Ἐκκλησίας πραγμάτων εἰς τὴν κανονικὴν αὐτῶν τροχιάν, ἀλλ᾽ αὐτὸ δὴ τοῦτο βεβαιότης κατὰ πάντα δεδικαιολογημένη.

Ἐπὶ τὴν βελτίονα ῥύθμισιν φαίνονται χωροῦντα καὶ τὰ τῆς καθ᾽ ὅλου ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὡς ἐν ἐπισήμῳ δημοσιεύματι τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας ἀνακοινοῦται, προσπάθεια καταβάλλεται ὅπως πρὸ τοῦ προσεχοῦς Πάσχα συνέλθωσιν εἰς τοπικὴν σύνοδον αἱ Ἐκκλησίαι Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων «πρὸς καθορισμὸν ἀπὸ κοινῆς συσκέψεως τῆς στάσεως αὐτῶν ἔναντι τῆς περὶ τὸ ἡμερολόγιον διαφωνίας». Εἰς τὴν σύνοδον ταύτην θὰ προσκληθῶσιν ὅπως ἀποστείλωσιν ἀντιπροσώπους καὶ αἱ Ἐκκλησίαι Κων)πόλεως, Ἑλλάδος καὶ Κύπρου. Πρὸς τῇ τοπικῇ ταύτῃ συνόδῳ παρασκευάζεται ἡ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους πραγμάτωσις τῆς οὕτω ἀποκληθείσης «Προσυνόδου», ἤτοι τῆς συνδιασκέψεως ἐκείνης τῶν ἁπανταχοῦ ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἥτις ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ προηγηθῇ τῆς συγκλήσεως Συνόδου Οἰκουμενικῆς πρὸς πληρέστερον καθορισμὸν καὶ βαθυτέραν καὶ πολυμερεστέραν μελέτην τῶν ζητημάτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ ἀποφανθῇ γνώμην ἡ ὀψέποτε συγκληθησομένη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος. Ἐκ τούτων καθίσταται δυνατὸς ὁ προοιωνισμὸς εὐτακτοτέρου τινὸς διακανονισμοῦ τῶν πανορθοδόξων ζητημάτων ἀπὸ κοινῆς διασκέψεως καὶ συναινέσεως.

Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ καθολικωτέρας, παγκοσμιωτέρας τινὸς ἐπόψεως κρινομένης τῆς ἐπαύριον τῆς ἀνθρωπότητος, δύναται νὰ σχηματισθῇ ἡ πεποίθησις, ὅτι οἱ πάντες ὑπεδέχθησαν τὸ νέον πολιτικὸν ἔτος μετ᾽ ἐλπίδων βασίμων ἐπὶ τὴν βελτίονα ἐξέλιξιν τῆς διεθνοῦς ζωῆς. Τὴν ἔναρξιν τοῦ νέου ἐνιαυτοῦ ὑπεδέχθησαν πανταχοῦ πόθοι διακαεῖς εἰρήνης καὶ εὐδοκίας. Οἱ λαοί, ἀποκαμόντες ἐν τῷ μακρῷ καὶ ἀκάρπῳ ἀνταγωνισμῷ καὶ ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν ἀκόμη τῶν δεινοτάτων τοῦ πολέμου ἀποτελεσμάτων, ἐκδηλοῦσι τάσεις ἀμοιβαίας συνεννοήσεως διὰ τῆς ἄρσεως πάντων τῶν ὁπωσδήποτε παραγόντων δυσμενείας καὶ ἐχθρότητος. Λειτουργοὶ πάντων σχεδὸν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ χριστιανικῶν συστημάτων, ἐπίλεκτοι ἄνδρες τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς κοινωνίας, ὀργανώσεις καὶ σωματεῖα σκοπὸν ἔχοντα τὴν ἀνακούφισιν τῆς ἀνθρωπότητος ἀπὸ τῶν παντοίων δεινῶν, πάντες συλλήβδην οἱ δυνάμενοι νὰ συμβάλωσιν εἰς τὸ ἔργον καὶ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀνορθώσεως, εἰς μίαν αὔριον ἀγαθωσύνης διεθνοῦς, κινοῦνται δραστηρίως εἰς συνέδρια καὶ συνδιασκέψεις, ἐν αἷς λειαίνονται αἱ τραχύτητες καὶ οἰκοδομεῖται ἡ ἕνωσις τῶν καρδιῶν καὶ τῶν ἀληθῶν συναισθημάτων ὁ συντονισμός.

Ἀτενίσωμεν λοιπὸν μετ᾽ ἐλπίδων καὶ πεποιθήσεως καὶ τῆς Ἐκκλησίας τὴν αὔριον καὶ τὸ προσεχὲς τῆς ὅλης ἀνθρωπότητος μέλλον, εἰς τὸ ὁποῖον καλούμεθα νὰ συντελέσωμεν καὶ ἕκαστος τὸ καθ᾽ ἑαυτὸν καὶ πάντες ὁμοῦ.

ΤΟ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

[Τὴν παροῦσαν ἐπισκόπησιν τοῦ πολιτεύματος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας ἐδίδαξεν ἀπὸ τῆς ἕδρας τῆς ἡμετέρας Θεολογικῆς Σχολῆς πρὸς τοὺς φοιτητὰς κατὰ παράκλησιν τῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς ὁ Καθηγητὴς τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ ἐν Σόφιᾳ Πανεπιστημίου αἰδεσιμ. πρωτοπρεσβύτερος κ. Στέφανος Τσαγκώφ, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐν Ἀθήναις κατ' ἀρχόμενον τὸν Ἀπρίλιον τοῦ παρελθόντος ἔτους συγκληθείσης Συνδιασκέψεως τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Ἐθνικῶν Συμβουλίων τῶν βαλκανικῶν χωρῶν, ἅτινα ἀνήκουσιν εἰς τὴν «Παγκόσμιον Σύνδεσμον πρὸς προαγωγὴν διεθνοῦς φιλίας διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν» Τῆς Συνδιασκέψεως ταύτης μετέσχε καὶ ὁ αἰδεσιμολογ. κ. Τσαγκώφ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς βουλγαρικῆς ἀντιπροσωπείας.

Τὸ μάθημα ἐγένετο γερμανιστί, μετέφραζε δ' ὁ τότε Κοσμήτωρ τῆς Σχολῆς κ. Ἀμίλκας Ἀλιβιζᾶτος. Δημοσιεύεται δὲ ὡς συνετάχθη ἐξ ἀκροάσεως ὑπὸ τοῦ τότε τελειοφοίτου, νῦν δὲ πτυχιούχου τῆς Θεολογίας αἰδεσ. ἱερομ. ***Θεοφυλάκτου Δ. Παπαθανασοπούλου***, Σταυρονικητιανοῦ].

Θὰ σᾶς εἴπω τινὰ—ἤρξατο ὁ κ. Τσαγκώφ—περὶ τοῦ πολιτεύματος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας καὶ τῆς σημερινῆς αὐτῆς καταστάσεως.

Ἐκεῖνο, ὅπερ πρωτίστως ἐπιθυμῶ νὰ τονίσω, εἶναι, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ἀνέκαθεν εὑρίσκετο εἰς στενὴν σχέσιν μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Παρὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐλάβομεν τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν, καὶ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐφρόντισε διὰ τὴν ἐκχριστιάνισιν τῆς Βουλγαρίας. Ὡς ἐκ τούτου, τὸ Οἰκουμ. Πατριαρχεῖον ἦτο τὸ ὑπόδειγμα ὅσον ἀφορᾷ τὴν διοργάνωσιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας ὡς πρὸς τὴν λατρείαν, τὴν Ἐκκλησιαστικὴν δικαιοσύνην κτλ.

Ἡ ἐπίδρασις τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ εἶναι καταφανής, καθόσον ἡ ἐξωτερικὴ ἐμφάνισις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου. Ἐγὼ εὑρισκόμενος ἐν Ἀθήναις καὶ ἐκκλησιαζόμενος ἐν τοῖς ναοῖς τῶν Ἀθηνῶν νομίζω, ὅτι εὑρίσκομαι εἰς βουλγαρικὰς ἐκκλησίας. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐσωτερικὴ ὀργάνωσις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας στηρίζεται ἐπὶ τῶν αὐτῶν γενικῶν γραμμῶν, ἐφ' ὧν στηρίζεται καὶ ἡ ὀργάνωσις τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου.

Παρὰ τὰς γνωστὰς παρεξηγήσεις, αἵτινες ἔλαβον χώραν, οἱ Βούλγαροι εἶναι ὑπερήφανοι διότι ἡ Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας ὠργανώθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συστήματος τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου καὶ διότι ἡ Βουλγαρία ἐχρησίμευσεν ὡς σταθμός, ἵνα διαδοθῇ ὁ Χριστιανισμὸς καὶ εἰς τοὺς βορείους λαούς.

Ἤδη θὰ μοι ἐπιτρέψητε ἵνα μᾶλλον συγκεκριμένως ὁμιλήσω περὶ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν.

* * *

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Βουλγαρίας ἀπὸ τῶν Τούρκων, ἐγένετο νόμος τις πρόχειρος τῷ 1871, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου διωργανώθη ἡ Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας. Καὶ εἰς τὸν νόμον τοῦτον ἐτηρήθησαν αἱ ἀρχαὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τῶν Ἐθνικῶν Κανονισμῶν τοῦ 1862, οἵτινες ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ καταστατικοῦ χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας.

Περιττὸν θεωρῶ νὰ ἀναπτύξω τοὺς Ἐθνικοὺς Κανονισμοὺς τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου, καθόσον γνωρίζετε αὐτούς, καὶ θὰ περιορισθῶ νὰ τονίσω τρία σημεῖα, καθ' ἃ διαφέρομεν τῶν Ἐθνικῶν Κανονισμῶν.

1) Ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλγαρικῆς Συνόδου ἦτο ὁ Ἔξαρχος καὶ νῦν ὁ ἔχων τὰ πρωτεῖα τῆς χειροτονίας. Ἡ συνοδικὴ θητεία τῶν μελῶν τῆς Συνόδου ἦτο τετραετής.

2) Οἱ Ἐπίσκοποι δὲν ἐκλέγονται ἀμέσως ὑπὸ τῆς Συνόδου, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ ἐκλέγονται δύο ὑποψήφιοι, ἐξ ὧν τὸν ἕνα ἐκλέγει ὁριστικῶς ἡ Σύνοδος.

3) Οἱ ἐφημέριοι ἐκλέγονται ὑπὸ τοῦ λαοῦ (τῆς ἐνορίας).

Ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τῶν Ἐθνικῶν Κανονισμῶν, κατὰ τὰ τρία ταῦτα σημεῖα, φαίνεται ὅτι ὀφείλεται, εἰς τὸ ὅτι οἱ κανονίσαντες τὰ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πολιτεύματος τῆς Βουλγαρίας ἐνεφοροῦντο ὑπὸ δημοκρατικωτέρων ἀρχῶν, ἢ οἱ κανονίσαντες καὶ συντάξαντες τοὺς Ἐθνικοὺς Κανονισμούς.

Ὁ ἀρχικὸς νόμος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας ἀνεθεωρήθη τῷ 1875, ὅτε ἡ Βουλγαρία ἐγένετο ἀνεξάρτητον βασίλειον, ἐνῷ ὁ πρότερον νόμος ἐγένετο οὔσης τῆς Βουλγαρίας ἡγεμονίας. Μετὰ ταῦτα ἐγένοντο δύο ἀναθεωρήσεις κατὰ τὰ ἔτη 1883 καὶ 1895.

* * *

Ἡ τελευταία ἀναθεώρησις παρουσιάζει διαφοράς τινας ὡς πρὸς τὸν παλαιὸν νόμον.

Ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως τὸ λαϊκὸν στοιχεῖον (καθότι ὑπῆρχον, ὡς καὶ εἰς τοὺς Ἐθνικοὺς Κανονισμούς, τὰ μικτὰ συμβούλια) καὶ καθωρίσθη, ὅτι οἱ λαϊκοὶ οὐδεμίαν εἶχον θέσιν εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν. Ἐπίσης οἱ Ἐπίσκοποι ἔπαυσαν πλέον νὰ ἔχωσι περὶ ἑαυτοὺς συμβούλιον μὲ μέλη λαϊκά.

Ἡ Σύνοδος ἀποτελεῖται μόνον ἐξ Ἐπισκόπων.

Τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως τῆς ἀπομακρύνσεως τοῦ λαϊκοῦ στοιχείου ἀπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως ἦτο ἡ κατάπτωσις τοῦ διαφέροντος τοῦ λαοῦ ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων.

Παρετηρήθη δὲ τοῦτο τόσον εἰς τὰς ἀνωτέρας, ὅσον καὶ εἰς τὰς κατωτέρας τάξεις. Ἡ ἀδιαφορία μά-

λιστα ἐκ μέρους τῶν ἀνωτέρων τάξεων, ἠνάγκασε τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς παράγοντας ἀνεπαισθήτως νὰ ζητήσωσι τὴν ὑποστήριξιν τῆς Πολιτείας ἐπὶ μεγίστῃ ἐκκλησιαστικῇ βλάβῃ. Ἐκ τῶν σφαλμάτων δὲ τῶν προελθόντων ἐκ τῆς ἀναμίξεως, ἢ μᾶλλον τῆς παρωθήσεως τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν σφαῖραν τῆς πολιτικῆς, καὶ ἐκ τῆς ἀδιαφορίας τοῦ λαοῦ ἐγεννήθη ἡ ἀπαίτησις τοῦ κλήρου, καὶ δὴ τοῦ κατωτέρου, ὡς καὶ τοῦ λαοῦ, ὅπως γείνῃ ἀναθεώρησις τοῦ νόμου τῆς Ἐκκλησίας, τοῦτο μὲν πρὸς ἀναγέννησιν αὐτῆς ταύτης τῆς Ἐκκλησίας, τοῦτο δὲ πρὸς ἀναζωογόνησιν τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος τοῦ λαοῦ, ὅπως οὕτω δυνηθῇ ἡ Ἐκκλησία νὰ ἐπιτύχῃ τῆς μεγάλης αὐτῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀποστολῆς.

Πράγματι τῷ 1921 συνῆλθε μεγάλη Σύνοδος ἐκ 400—450 μελῶν (ὧν τὸ ἥμισυ κληρικοί, τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ λαϊκοί), ἥτις ἀσχοληθεῖσα ἐπὶ ὀκτάμηνον κατώρθωσε νὰ πληρώσῃ τὰ κενὰ τοῦ καταστατικοῦ χάρτου τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν καὶ νὰ κωδικοποιήσῃ, ἐν 300 ἄρθροις, τὰ τοῦ κανονικοῦ δικαίου (περὶ γάμου, ἐκκλ. διοικήσεως, ἐκκλ. δικαιοσύνης κτλ.).

Τὰ σπουδαιότερα σημεῖα τοῦ κώδικος εἶναι τὰ ἑξῆς :

1) Ἡ ἀνωτέρα ἀρχὴ εἶναι Σύνοδος συνερχομένη ἀνὰ τετραετίαν καὶ ἧς τὰ μέλη κατὰ τὸ ἥμισυ εἶναι κληρικὰ κατὰ δὲ τὸ ἕτερον ἥμισυ λαϊκά. Παραπλεύρως πρὸς τὴν Σύνοδον ταύτην ὑφίσταται ἡ ὁλομέλεια τῆς Ἱεραρχίας, ἥτις ἔχει τὴν ἐπίβλεψιν ἐπὶ ζητημάτων δογματικῶν καὶ κανονικῶν οὕτως ὥστε ἡ μὲν νὰ ἀντιστοιχῇ πρὸς τὴν Βουλήν, ἡ δὲ πρὸς τὴν Γερουσίαν.

2) Διὰ τοῦ νέου κώδικος ἐπανῆλθεν ἐν ἰσχύϊ ἡ ἀρχὴ τῶν παλαιοτέρων νόμων, ἤτοι ἡ ἀπονομὴ δικαιωμάτων εἰς τὰ λαϊκὰ στοιχεῖα. Ὑπάρχει δηλ. μικτὸν συμβούλιον ἔχον τὴν φροντίδα διὰ πᾶν, ὅπερ σχετίζεται μὲ τὴν φιλανθρωπικὴν δρᾶσιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ οὗτινος αἱ ἀποφάσεις ὑπόκεινται ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ αὐτὸ παρατηρεῖται καὶ μὲ τὸ Ἐπισκοπικὸν συμβούλιον, ὅπερ διαιρεῖται εἰς δύο τμήματα : α') τὸ δικαστικὸν καὶ β')τὸ διοικητικόν, καὶ τὸ ὁποῖον συνίσταται κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκ κληρικῶν, κατὰ δὲ τὸ ἕτερον ἥμισυ ἐκ λαϊκῶν μελῶν.

Ἐπειδὴ δέ, ὡς θὰ λεχθῇ ἐφεξῆς, τὸ ζήτημα τοῦ γάμου ἀνήκει ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἡ σχετικὴ διαδικασία, ὀργανωθεῖσα κατὰ νέον τρόπον, ἀνάγεται εἰς τὰ πρωτοβάθμια δικαστήρια.

* * *

Θὰ προσθέσω ἀκόμη τέσσαρα σημεῖα :

1) περὶ γάμου, 2) περὶ διαχειρίσεως τῆς ἐκκλ. περιουσίας, 3) περὶ μοναχῶν, καὶ 4) περὶ τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας.

1. Ὅπως καὶ εἰς τὸ Οἰκουμ. Πατριαρχεῖον, οὕτω καὶ μετὰ τὸ αὐτοκέφαλον τῆς Βουλγ. Ἐκκλησίας, ὁ γάμος ἀνάγεται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν· δι' ὃ ἀπὸ πολιτειακῆς ἀπόψεως ὁ γάμος ἐκεῖνος εἶναι ἔγκυρος, ὅστις ἐτελέσθη κανονικῶς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ θεωρεῖται λελυμένος μόνον ὁ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας λυθείς.

Τελευταίως ἐρρίφθη καὶ παρ' ἡμῖν ἡ ἰδέα περὶ πολιτικοῦ γάμου, ἀλλ' ὁ Βουλγαρικὸς λαὸς θεωρεῖ τὸν γάμον μυστήριον καὶ δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ τοῦτον ὡς ἁπλοῦν συμβόλαιον. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐὰν ἐπετυγχάνετο τοῦτο, ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἀπὸ τοῦδε καθορίσῃ τὴν θέσιν της καὶ θὰ ἀπαιτῇ, ἵνα ὁ πολιτικὸς γάμος εἶναί τι χωριστόν, θὰ ἀξιοῖ δὲ παρὰ τῶν μελῶν της τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου ἢ τὴν διάλυσιν αὐτοῦ καὶ ἐκκλησιαστικῶς.

2. Ἐν σχέσει πρὸς τὴν διαχείρισιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας — ζητήματος σπουδαιοτάτου καίτοι πρόκειται περὶ ὑλικοῦ ὅλως πράγματος—εἰς οὐδεμίαν χώραν ὀρθόδοξον ἔχει καθορισθῇ τὸ ζήτημα τόσον, ὅσον ἐν Βουλγαρίᾳ, ὅπου ἡ ἐνοριακὴ καὶ ἡ μοναστηριακὴ περιουσία τυγχάνει καθαρῶς ἐκκλησιαστικῆς διαχειρίσεως ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀναμίξεως τῆς Πολιτείας. Ἐπειδὴ δὲ—ὡς θὰ λεχθῇ περαιτέρω—ὑπάρχει σχέσις, ἢ, μᾶλλον, συνεργασία Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, ἡ τελευταία βοηθεῖ τὴν Ἐκκλησίαν, παρέχουσα τὴν μισθοδοσίαν τῶν Ἐπισκόπων, συντηροῦσα τὰς Θεολογικὰς καὶ Ἱερατικὰς Σχολὰς καὶ χορηγοῦσα κατὰ τὸ ἥμισυ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου.

3. Οἱ μοναχοὶ ἔχουν σπουδαίαν θέσιν ἔν τε τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ Πολιτείᾳ. Ἀτυχῶς ὅμως ἐν Βουλγαρίᾳ εὑρίσκεται εἰς τελείαν κατάπτωσιν ὁ μοναχικὸς βίος. Τὰ σημερινὰ μοναστήρια εἶναι σκιὰ μόνον μοναστηρίων, πολλὰ δὲ ἐξ αὐτῶν δὲν ἔχουν οὔτε ἕνα μοναχόν. Δυστυχῶς διὰ τὴν ἐκκλησιαστικήν μας ζωὴν εἶναι ἄνευ οὐδεμιᾶς σημασίας ὁ μοναχικὸς βίος, οἱ δὲ ὑπάρχοντες μοναχοὶ προσπαθοῦν νὰ εὕρουν θέσιν τινὰ εἴς τινα μονὴν διὰ νὰ ἐξευρίσκουν μόνον τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Τὰ μοναστήρια δυστυχῶς δὲν ἔχουν τὴν θέσιν, ἣν εἶχον ἄλλοτε.

4. Ὡς πρὸς τὰς σχέσεις τῆς Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας λέγομεν, ὅτι χάρις εἰς τοὺς παλαιοὺς κανονισμοὺς κατωρθώθη νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἐλευθερία τῆς Ἐκκλησίας, παρὰ τὰς προσπαθείας πολιτικῶν τινων νὰ ὑποδουλώσουν αὐτόν. Δύναμαι νὰ βεβαιώσω, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας εἶναι ἡ ἐλευθερωτέρα μεταξὺ τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Προσεπάθησαν καὶ παρ' ἡμῖν νὰ ἐγκαταστήσουν τὸν Ἐπίτροπον τῆς Ἐπικρατείας, ἢ Βασιλικὸν Ἐπίτροπον, ὡς καὶ ἐν Ρωσσίᾳ, ἀλλ' ἐξηγέρθησαν ὅλοι καὶ ἀπεσοβήθη ὁ κίνδυνος οὗτος.

Τὰ δικαιώματα, ἅτινα ἔχει ἡ Πολιτεία ἀπέναντι τῆς Ἐκκλησίας, ἔγκεινται εἰς τὴν τυπικὴν ἔγκρισιν τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἐξάρχου, τῶν Ἐπισκόπων καὶ τῶν Ἐπι-

σκοπικῶν Συμβουλίων. Διὰ νὰ νοηθῇ δὲ καλῶς ἡ θέσις τῆς Πολιτείας ἀπέναντι τῆς Ἐκκλησίας, σᾶς λέγω, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἔγκρισις λαμβάνει χώραν μετὰ τὴν χειροτονίαν τοῦ Ἐπισκόπου, οὐδέποτε δὲ ἠρνήθη ὁ Βασιλεὺς τὴν τοιαύτην ἔγκρισιν.

Τὸ σπουδαῖον εἶναι, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἵσταται ὑπεράνω πάσης πολιτικῆς κινήσεως. Οἱ κληρικοὶ ἔχουν δικαίωμα μόνον τοῦ ἐκλέγειν οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ ἐκλέγεσθαι, καὶ ἐγένετο τοῦτο μετ' ἐνθουσιασμοῦ δεκτόν, διότι ἡ Ἐκκλησία θὰ μετεβάλλετο εἰς πεδίον πολιτικῆς διαμάχης, ἐνῷ τώρα μένει μακρὰν τῶν πολιτικῶν ἐρίδων.

* * *

Ὀλίγας ἀκόμη λέξεις διὰ τὴν ἐξωτερικὴν καὶ ἐσωτερικὴν θέσιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας ἕνεκα τοῦ σχίσματος δὲν εὑρίσκεται εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου, οὐδὲ μετὰ τῶν ἄλλων ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, πλὴν τῆς Ρωσσικῆς καὶ τῆς Ρουμανικῆς.

Παρῆλθον ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ σχίσματος πεντήκοντα ἔτη καὶ τὰ πράγματα ἔληξαν οὐσιαστικῶς. Ἐπιθυμῶ νὰ ὑπενθυμίσω καὶ νὰ τονίσω, ὅτι οὐδεμία ἄλλη ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν ἐμφάνισιν, εἶναι τόσον στενῶς συνδεδεμένη μετὰ τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου, ὅσον ἡ τῆς Βουλγαρίας. Ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως ἡ Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας περιλαμβάνεται εἰς βασίλειον ἐλεύθερον καὶ εἶναι σύμφωνον μὲ τὸ ὀρθόδοξον πνεῦμα τὸ νὰ συμπίπτουν τὰ ὅρια τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὰ ὅρια τοῦ Κράτους. Κατὰ ταῦτα ἡ Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας ἔχει ἀναγνωρισθῇ αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας καὶ τῆς Ρουμανίας, ἀλλ' ὡς τοιαύτη δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὰς ἄλλας ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας λόγῳ τοῦ σχίσματος. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἐπιθυμῶ νὰ ἀπαναλάβω τὰς πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν λεχθείσας ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Χρυσοστόμου λέξεις, ἃς ἀνέφερεν ἐν τῷ συνεδρίῳ, ὅτι δὲν εἶνε μακρὰν ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν θὰ λειτουργήσωσιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ (χειροκροτήματα). Δὲν θὰ ἀφήσω ἀπαρατήρητον τὴν ἔκφρασιν τῶν αἰσθημάτων σας καὶ θέλω νὰ πιστεύω, ὅτι ἐκεῖνο, ὅπερ θεωρεῖται ἀναχρονισμός, θὰ ἐκλείψῃ, καὶ εἰς τοῦτο θὰ συντελέσητε τόσον ὑμεῖς, ὅσον καὶ οἱ ἡμέτεροι ἐν Βουλγαρίᾳ φοιτηταί (χειροκροτήματα).

Σχετικῶς μὲ τὴν ἐσωτερικὴν σχέσιν τῆς Ἐκκλησίας μας ἀπέναντι τῶν γραμμάτων ἔχω νὰ παρατηρήσω, ὅτι μεγίστη καταβάλλεται προσπάθεια ἵνα πολλαπλασιασθῶσιν αἱ Ἱερατικαὶ Σχολαί, ὥστε νὰ κατορθωθῇ ὅπως πυκνωθῇ ὁ μεμορφωμένος κλῆρος διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν μεγάλην αὐτοῦ ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀποστολήν. Εἶναι ὅμως ἀνάγκη ἰσχυροτέρου ὀργανισμοῦ καὶ ἀνασυντάξεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν δυνάμεων, πρὸς τοῦτο δὲ κατευθύνονται πᾶσαι αἱ ἐνέργειαι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας.

Ὡς δευτέραν ἐνέργειαν τονίζω τὴν λεγομένην Οἰκουμενικὴν Σύνοδον καὶ ὡς τοιαύτην ἐννοοῦμεν ἐκείνην, ἥτις ἑνώνει ὅλας τὰς ὀρθοδόξους Ἐκλησίας. Τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον ἐννοοῦμεν ἡμεῖς ὑπὸ εὐρυτέραν ἔννοιαν, θὰ ἐπιτευχθῇ δὲ τοῦτο ὅταν ἡ Ἐκκλησία καθ' ὅλου θὰ εἶναι παρεσκευασμένη πρὸς τοῦτο. Τοιαύτη κατεύθυνσις τῆς Ἐκκλησίας ἐκ μέρους τῶν ἀνωτέρων καὶ τῶν μορφωμένων τάξεων θὰ ἀναδείξῃ τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησιαν μεγάλην δύναμιν, ἧς αἱ ἀποφάσεις θὰ εἶναι σεβασταὶ καὶ θὰ δύνανται νὰ ἐπιβληθῶσιν. Ἡ τάσις καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς συγκλήσεως Οἰκουμ. Συνόδου δὲν παρατηρεῖται μόνον ἐν τῇ Βουλγαρικῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' εἰς πάσας τὰς Ἐκκλησίας, καὶ εἶμαι βέβαιος, ὅτι ἐὰν ἐξακολουθήσῃ ἡ μέθοδος τῶν Συνεδρίων καὶ ἡ πρὸς ἀλλήλους ἐπικοινωνία κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς σημερινῆς, θὰ πραγματοποιηθῇ ταχέως ἡ σύγκλησις τῆς Οἰκουμ. Συνόδου, ὥστε νὰ παρουσιασθῇ ἡ Ὀρθοδοξία ὡς μία μεγάλη ἐπιβλητικὴ δύναμις ἐν τῷ κόσμῳ.

* * *

Εὐχαριστῶ πάρα πολὺ τοὺς συναδέλφους μου τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ ὑμᾶς, διὰ τὴν φιλοξενίαν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ἐν ᾗ ὁ Ἅγιος Παῦλος ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐκήρυξε καὶ ἥτις μὲ ἐνεθουσίασεν (χειροκροτήματα).

Η ΑΠΛΗ ΓΛΩΣΣΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Θ. ΛΑΤΡΕΙΑΝ

ΟΥΤΕ ΔΥΝΑΤΗ ΟΥΤΕ ΣΚΟΠΙΜΟΣ

Εἶναι γνωστόν, ὅτι συγκρότημά τι νεοϊδεατῶν, νεοελλήνων, αὐτοκαλουμένων, μὲ ἕδραν τὸ Βερολῖνον καὶ παραρτήματα εἴς τε τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἔχει κηρυχθῇ ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν καὶ τοῦ κλήρου καὶ προσπαθεῖ νὰ ἐνσπείρῃ εἰς τὰς τάξεις τῶν πιστῶν τὴν θρησκευτικὴν ἀδιαφορίαν καὶ τὴν ἀποστροφὴν τοῦ θρησκευτικοῦ βίου.

Ὡς ἓν τῶν πειστηρίων, διὰ τῶν ὁποίων ἐψύγη πολλῶν ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, προβάλλουσιν οὗτοι τὸ δυσνόητον τῆς ἀναγινωσκομένης ἁγίας Γραφῆς, τῶν ψαλλομένων τροπαρίων καὶ τῶν ἐκφωνουμένων λειτουργικῶν τύπων· καὶ διακηρύττουσιν, ὅτι, ὡς ἔχουσι ταῦτα, παρουσιάζουσι τὴν Ἐκκλησίαν οὐχὶ ζῶντα, ἀλλὰ νεκρὸν ὀργανισμόν, ἀδιαφοροῦντα μὲν διὰ τὴν οἰκοδομὴν τῶν πολλῶν, περιοριζομένην δὲ εἰς τοὺς ὀλίγους κληρικοὺς καὶ τοὺς ἐγγραμμάτους. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου, λέγουσιν, ἀριστοκρατίζει ἡ Ἐκκλησία καὶ ὁ πολὺς λαὸς ἀποστρέφεται αὐτήν, καὶ εὐλόγως, διότι ἡ προσέλευσίς του εἰς τὸν ναὸν οὐδένα σκοπὸν ἔχει· ἡ ἀρχαιοπρεπὴς γλῶσσα, ἄγνωστος εἰς τὸν λαόν, δὲν ἐπιτρέπει εἰς αὐτὸν νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὴν οὐσίαν τῶν ἀναγνωσμάτων, τροπαρίων καὶ λειτουρ-

γικῶν ἐκφωνήσεων· καθίσταται οὕτως ὁ ἐκκλησιασμὸς ἁπλοῦς τύπος, ἐστερημένος σκοπιμότητος. Καὶ ἂν τις ἐκκλησιάσῃ, ἡ προσοχὴ περισπᾶται, ἐφ' ὅσον τὰ ἀκουόμενα δὲν κατανοοῦνται. Λοιπόν, ἂς λείπῃ ἡ Ἐκκλησία· ἂν θέλῃ νὰ ὑφίσταται, πρέπει νὰ ἐκλαϊκευθοῦν, νὰ συγχρονισθοῦν νὰ γίνουν ἀντιληπτὰ ὅλα καὶ εἰς τὸν τελευταῖον χωρικόν, διότι ἡ Ἐκκλησία δὲν ἀνήκει εἰς τοὺς ὀλίγους μεμορφωμένους.

Ἐκ πόνου καὶ εὐσεβοῦς ἀντιδράσεως πρὸς τὰς λυπηρὰς ταύτας ῥιζοσπαστικὰς τάσεις ἀγόμενοι τινὲς τῶν ἡμετέρων καὶ ποθοῦντες νὰ βλέπωσιν ὄχι μόνον πυκνὸν ἐκκλησίασμα ἐν τοῖς ναοῖς, ἀλλά, πρὸ παντός, ἐκκλησίασμα τὸ ὁποῖον νὰ μορφώνηται καὶ διαπλάττηται ἐν αὐτοῖς, νὰ θρησκεύῃ συνειδητῶς καὶ οὐχὶ τύποις ἢ ἔθει, φρονοῦσιν, ὅτι ὄντως εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας πρέπει νὰ πνεύσῃ πνοὴ ζωῆς, ἵνα μὴ κατηγορῆται ὡς ὀργανισμὸς νεκρός. Ὡς βασικὸν δὲ μέτρον διὰ τὴν ἐκλαΐκευσιν τῆς μορφῆς τῆς λατρείας μας προτείνουν τὴν ἀντικατάστασιν *α)* τῶν ἁγιογραφικῶν ἀναγνωσμάτων, β) τῶν τροπαρίων, γ) τῶν λειτουργικῶν βιβλίων, ἰδίᾳ τῶν ἐκφωνουμένων τύπων καὶ δ τῶν προσευχηταρίων, διά : μεταπεφρασμένης Ἁγίας Γραφῆς, διὰ μεταφράσεως τῶν τροπαρίων εἰς ἁπλῆν λαϊκὴν γλῶσσαν καὶ διὰ νέων, ἁπλουστάτων εἰς ἔκφρασιν, λειτουργικῶν ἐκφωνήσεων καὶ προσευχῶν. Εἶναι ψεῦδος—ἐρωτοῦν—ὅτι ὁ λαὸς δὲν ἐννοεῖ τὰς εὐαγγελικὰς καὶ ἀποστολικὰς περικοπάς ; Εἶναι ψεῦδος, ὅτι ἡ οὐσιαστικὴ τῶν τροπαρίων ἔννοια μένει εἰς αὐτὸν ἄγνωστος ; Εἶναι ψεῦδος, ὅτι αἱ λειτουργικαὶ ἐκφωνήσεις καὶ αἱ εἰς χεῖρας τοῦ λαοῦ προσευχαὶ εἶναι τελείως ἀκατανόητοι ;

Διὰ τί λοιπὸν κακίζομεν τὸν λαόν, διότι δὲν προσεύχεται εἰς τὸ σπῆτι ; ἀπὸ τί βιβλίον νὰ διαβάσῃ μίαν προσευχὴν ὁ ἁπλοῦς ἄνθρωπος, ὁ ἀμόρφωτος, διὰ νὰ τὸ ἐννοήσῃ καὶ τοιουτοτρόπως νὰ ἀφοσιώσῃ τὸν νοῦν καὶ τὴν ψυχήν του εἰς τὸν Θεόν ; Διὰ τί τον κακίζομεν, ὅτι δὲν ἐκκλησιάζει, ἀφ' οὗ, ἐκκλησιάζων δὲν ἐννοεῖ τίποτε ; Διὰ τί παραξενευόμεθα, ὅτι προσηλυτίζεται ἀπὸ ῥιζοσπάστας, ἀφ' οὗ οὗτοι δίδουν σαφῆ τὴν ἐξήγησιν τῆς θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας ; Δικαίως ὁ λαός μας βαρύνεται τὴν ἐκκλησίαν, δικαίως καὶ εἰς τὸ σπῆτι δὲν προσεύχεται. Ἂν θέλωμεν νὰ παύσῃ, αὐτὴ ἡ κατάστασις καὶ νὰ μὴ θρηνήσωμεν κρίσιν τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδοξίας, πρέπει νὰ συγχρονισθῶμεν. Πρέπει νὰ δώσωμεν εἰς τὸν λαὸν ***τὸ ὄργανον*** διὰ τοῦ ὁποίου τὰ πάντα νὰ ἐννοῇ καὶ ἀμέσως νὰ ἀνέρχεται ἡ ψυχή του μέχρι τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ. Ἄλλως εἴμεθα ἀναπολόγητοι.

Ὁ πόνος τῶν ταῦτα φρονούντων καὶ ἡ ἐγνωσμένη ὀρθοδοξία των καθιστῶσι τοὺς λόγους των σεβαστοὺς καὶ ἑπομένως ἀξίους προσοχῆς κατὰ τοῦτο, ὅτι διακρίνει τις σαφῶς τὴν ἀγαθὴν προαίρεσιν καὶ τὴν ἱερότητα τοῦ σκοποῦ των, ἔνθεν μὲν νἀντιδράσωσι κατὰ τῶν προπαγανδιστῶν τῆς θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας, ἑτέρωθεν δὲ νὰ ἴδωσι τὴν Ἐκκλησίαν ἐναγκαλιζομένην πάντα τὰ τέκνα της συνειδητῶς θρησκεύοντα καὶ εὐσεβοῦντα. Διὰ δὴ τοῦτο καὶ ἡ μετ' αὐτῶν συζήτησις ἐγχωρεῖ μὲ ἀφετηρίαν τὴν καλὴν πίστιν. Δὲν ἔχω δυστυχῶς τὸν καιρὸν διὰ νὰ ἐκταθῶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Φρονῶ ὅμως ὅτι μία ἐρώτησις δύναται νἀπευθυνθῇ πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς τούτους συζητητάς :

Αὐτὰ τὰ ὁποῖα προτείνετε, καὶ ἂν ἦσαν ἀποτελεσματικά, εἶναι δυνατά ;

Εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο ἡ ἀπάντησίς των δὲν εἶναι πρόχειρος· προφανῶς τὰ προτεινόμενα μέτρα προσκρούουσι κατὰ διπλοῦ σκοπέλου : α) τῆς δυνατότητος καὶ β) τῆς ἀποτελεσματικότητος. Ὑπὸ τὸ διπλοῦν τοῦτο πρῖσμα ἂς ἀνακρίνωμεν πρὸς στιγμὴν ἁδραῖς γραμμαῖς τὰς προτάσεις των.

α) ***Μετάφρασις τῆς Ἁγίας Γραφῆς.*** Εἶναι ἀληθέστατον, ὅτι τὸ κείμενον τῶν Ο΄ εἶναι ἐν πολλοῖς ἀκατανόητον ἢ δυσνόητον· εἶναι δὲ ἐξ ἴσου ἀληθές, ὅτι ἡ μετάφρασις τῶν Ο΄ εἰς πλεῖστα σημεῖα διαφέρει τελείως τοῦ πρωτοτύπου ἑβραϊκοῦ κειμένου, ὡς τοῦτο παρεδόθη ἡμῖν ἀπὸ τῆς μεταξὺ τοῦ ϛ΄ καὶ η΄ αἰῶνος μασωρειτικῆς στίξεως. Διὰ νἀναφέρω μίαν μόνον διαφοράν, τὴν ἐν τῷ 2ῳ ψαλμῷ, τῷ χριστολογικῷ· ἰδοὺ αὕτη—Ἑβρ. κείμενον : Ἀγαπήσατε τὸν υἱόν μου—οἱ Ο΄ : δράξασθε παιδείας. Αἱ οὐσιώδεις καὶ ῥιζικαὶ διαφοραὶ αὗται ὤθησαν τὴν ἐπιστήμην εἰς ἀνακάλυψιν τοῦ λόγου, εἰς ὃν ὀφείλονται αὗται. Εἰς τὴν ἑλληνικὴν θεολογικὴν ἐπιστήμην γνωστοτάτη εἶναι ἡ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου διαμάχη τοῦ Θεοκλήτου Φαρμακίδου καὶ τοῦ Κωνσταντίνου Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων, ἀμφοτέρων καταληξάντων εἰς ἄκρα ἐκ διαμέτρου ἀντίθετα. Ἐκράτει μέχρι σήμερον ὡς πιθανωτέρα ἡ γνώμη, καθ' ἣν οἱ Ο΄ εἶχον ὑπ' ὄψει των συνεχῆ ἑβραϊκὴν ἀφωνηέντιστον γραφὴν καὶ πολλῶν λέξεων τἀρχικὰ γράμματα ἐξελάμβανον ὡς τελικὰ τῆς προηγουμένης λέξεως, οὕτω δὲ προέκυπτον τομαὶ τοῦ κειμένου κατὰ συμφωνικὰ ἀθροίσματα, ἃ ἐφωνηέντιζον κατὰ τρόπον ἐκβιάζοντα τὸ κείμενον, ὥστε νὰ προέλθῃ ἡ δυνατὴ ἐξήγησις. Θὰ ἠδυνάμην νὰ φέρω συγκεκριμένα παραδείγματα, ἀλλὰ τὰ παραλείπω, διότι δὲν θὰ ἐκτυπωθοῦν ἐλλείψει ἑβραϊκῶν στοιχείων· καὶ προχωρῶ. Ἡ λύσις αὕτη δὲν ἱκανοποίησε τὴν ἐπιστήμην, ἥτις ἐξηκολούθησεν ἐρευνῶσα· τὸ περίεργον δὲ εἶναι, ὅτι ἐγίνετο αὕτη ὁλονὲν ***συντηρητικωτέρα.***

Ἀνεύρισκε διαρκῶς στοιχεῖα πείθοντα αὐτήν, ὅτι οἱ Ο΄ δὲν ἦσαν ἄνδρες δυνάμενοι νὰ ὑποπέσουν εἰς τοιαῦτα χονδροειδῆ σφάλματα· ὅτι ἡ μετάφρασις δὲν εἶναι τυχαῖον ἔργον καὶ πολλαὶ γραφαὶ τῆς μεταφράσεως ἐδικαιολογήθησαν ἐξ ἀραμαϊκῶν τύπων. Σήμερον δέ, ***αὐτὴν τὴν στιγμήν***, τὸ ζήτημα εὑρίσκεται εἰς τὸ ἑξῆς σημεῖον: Ὁ Καθηγητὴς Franz Wutz ἐξήγγειλεν ὡς συμπέρασμα τῶν ἐρευνῶν αὐτοῦ, ὅτι: «ἡ μετάφρασις τῶν Ο΄ ***δὲν ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ ἑβραϊκοῦ κειμένου μὲ ἑβραϊκοὺς χαρακτῆρας, ἀλλ' ἐπὶ ἑβραϊκοῦ κειμένου ἑλληνιστὶ μεταγεγραμμένου.*** Τοῦ σημιτικοῦ πρωτοτύπου ἐπωφελήθησαν οἱ Ο΄ ***διὰ τὴν ἀναθεώρησιν μόνον*** τῆς μεταφράσεως τῆς Πεντατεύχου». Ὑπὲρ τῆς σπουδαίας γνώμης ταύτης, ἡ ὁποία ἀνατρέπει τὰς τέως προσπαθείας καὶ θεωρίας, ἐκηρύχθη ἐνθουσιωδῶς ὁ P. Humbert, Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Neuchâtel (ἐν τῇ «Revue de Théologie et de Philosoohie», Lausanne, Décembre 1925). Ὁ δέ, γνωστὸς ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ἑβραῖος ἀρχαιολόγος καὶ ἱστορικὸς Solomon Reinach (ἐν τῇ «Revue Archéologiqne» Paris XXIV, Ἰουλ. Σεπτ. 1926) υἱοθετῶν καὶ σαφηνίζων τὴν γνώμην τοῦ Wutz, ὑπομιμνήσκει, ὅτι τὸ ἀσθενῶς φωνηεντισμένον ἑβραϊκὸν κείμενον (διὰ τῶν ἄγιν, haí, βάβ, γιὼδ) εἶχεν ἀπολεσθῇ, ὅτι τὰ νέα φωνηεντικὰ σημεῖα βεβαίως ἀκόμη δὲν εἶχον ἐπινοηθῇ καὶ ἑπομένως, διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς λατρείας τῶν ἐν Αἰγύπτῳ συναγωγῶν ἦσαν ἀπαραίτητοι ἐκδόσεις ἑβραϊκοῦ κειμένου μὲ ἑλληνικοὺς χαρακτῆρας. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν πεντάτευχον, ἡ θεωρία τοῦ Wutz ἀναιρεῖ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ἀρισταίου, καθ' ἣν ἡ μετάφρασις τῆς Πεντατεύχου τότε πρώτην φορὰν θὰ ἐπεχειρεῖτο, ἀντεισάγει δὲ τὴν γνώμην, ὅτι ὑπῆρχεν ἀρχαιοτέρα μετάφρασις, ἧς ἁπλῆ ***ἀναθεώρησις*** ὑπῆρξεν τὸ ἔργον τοῦ Ἀρισταίου, δι' ἣν προσεκομίσθη ἐξ Ἱερουσαλὴμ ὡς βοηθητικόν, πρωτότυπον σημιτικὸν κείμενον. Μόνον ἡ Πεντάτευχος καὶ πληρέστερον ἡ Γένησις ἔτυχε τῆς ἀναθεωρήσεως ταύτης.

Ὁ Humbert φρονεῖ, ὅτι τὰ πορίσματα τῶν ἐργασιῶν τοῦ Wutz θὰ δώσουν ἐντελῶς νέαν μορφὴν καὶ τὴν ἑβραϊκὴν φιλολογίαν, τελείως διάφορον τῆς ὑπαρχούσης. Καὶ ταῦτα μὲν ὅσα ἄρτι πληροφοροῦνται.

Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τῆς σπουδαιότητος τῶν πορισμάτων τοῦ Wutz καὶ τῆς ἀντιφάσεως, ἣν ἐνέχει ἡ μεταφορὰ ἀρχετύπου σημιτικοῦ κειμένου ἐξ Ἱεροσολύμων μόνον διὰ τὴν ἀναθεώρησιν τῆς μεταφράσεως καὶ τῆς μεταφράσεως μόνον τῆς Πεντατεύχου, ἀνεξαρτήτως ἐπίσης πρὸς τὴν μελλοντικὴν μορφήν, ἣν θὰ δώσῃ εἰς τὸ ζήτημα ἡ ἐπιστήμη, ἀληθῆ ἢ ἁπλῶς ἱκανοποιητικήν, νομίζω, ὅτι ἡ ὀρθόδοξος θεολογία δύναται νὰ μεταχειρισθῇ ἱκανοποιητικώτερον κριτήριον τῆς μεταφράσεως τῶν Ο΄ τὴν Καινὴν Διαθήκην καὶ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν, ὅτι καὶ οἱ Εὐαγγελισταὶ καὶ οἱ Ἀπόστολοι καὶ ἰδίως ὁ Παῦλος «ἐκ γένους Ἰσραὴλ φυλῆς Βενιαμείν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων κατὰ νόμον Φαρισαῖος» (Φιλιπ. 3[5]) παραλαμβάνουσιν ἐκ τῆς μεταφράσεως τῶν Ο΄ χωρία ὁλόκληρα, ***αὐτολεξεί, ἄνευ τινὸς διορθώσεως*** ἐπὶ προσαρμογῇ εἰς τὸ σήμερον γνωστὸν ἑβρ. κείμενον, ***καὶ ὅπου ἀκόμη ἐγχωρεῖ τοιαύτη***, δύναται νὰ εἴπῃ μετὰ πεποιθήσεως, ὅτι: ***κάτι σοβαρώτερον συμβαίνει***: Ὅτι ἡ διαφορὰ δὲν εἶνε τυχαία, ὅτι οἱ Ο΄ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ καταδικασθοῦν ἐν λευκῷ καὶ ὅτι ἡ υἱοθεσία τῆς μεταφράσεως αὐτῶν ὑπὸ τῆς Κ. Δ. εἶνε μία ἐπίσημος συνηγορία, ὅπως αὐτὴ παραμείνῃ ὡς ἔχει μέχρις ὅτου ἡ ἐπιστήμη συνεπικουροῦσα ἀνακαλύψῃ τὴν ἀλήθειαν.

Θίγοντες τὴν μετάφρασιν τῶν Ο΄, προσβάλλομεν καιρίως αὐτὴν τὴν Κ. Διαθήκην, χωρὶς νὰ δυνάμεθα νὰ δώσωμεν εἰς τὸν λαὸν μετάφρασιν καλυτέραν καὶ εὐληπτοτέραν, ἐφ' ὅσον ἀκόμη κεῖται ὑπὸ τὴν βάσανον τῆς κριτικῆς αὐτὸ τὸ ἑβρ. κείμενον, ἢ νὰ ἀνακαλυφθῇ ἡ μορφὴ αὐτοῦ, ***ἐφ' ἧς ἐβασίσθη*** τῶν Ο΄ ἡ μετάφρασις· ἀφήνω τὴν δογματικὴν τοῦ ζητήματος ἔποψιν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ὁ πολὺς λαὸς δὲν ἐννοεῖ αὐτήν, ἀλλ ***ὅστις θέλει*** νὰ θρησκεύῃ, νὰ εὐσεβῇ καὶ νὰ ἐκκλησιάζῃ, εἶναι ἀποδεδειγμένον, ὅτι ***ἐξ ἱερᾶς διαισθήσεως*** (par intuition) προσεγγίζει πρὸς τὴν ἀντίληψιν τῶν ἀκουομένων, ἡ εὐσέβεια αὐτοῦ καὶ ἡ ἐπιρροὴ τοῦ ἐν τῷ ναῷ περιβάλλοντος ἀναπληροῦσι τὰ ἐλλείποντα· ἡ εὐσεβὴς περιεργία του τὸν ὠθεῖ εἰς διατύπωσιν ἀποριῶν πρὸς τοὺς δυναμένους νὰ τὰς λύσουν καὶ πάντως προσκομίζει καρπόν τινα ἐκ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ· ἐν ᾧ ὁ ἔχων προδιάθεσιν πρὸς θρησκευτικὴν ἀδιαφορίαν, ἀναζητεῖ ἀδιακόπως νὰ εὑρίσκῃ τρωτὰ καὶ ἐν οἷς ταῦτα εἶναι δυσπαρατήρητα, ἵνα δικαιολογήσῃ τὴν στάσιν του, καὶ μάλιστα φεύγει καὶ κατὰ τὸ κήρυγμα, ὅπου διευκρινίζονται τὰ ἀσαφῆ. Ἄλλως τε, αὐτὸ ***τὸ αὐτὶ*** τοῦ Χριστιανοῦ ἔχει πλέον συνειθίσει ***εἰς τὸν τύπον*** τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ δυσκόλως θ' ἀνεχθῇ νἀκούσῃ ἐκλαϊκευμένην τινὰ λ. χ. προφητείαν. Τὸ συναίσθημα τοῦ χριστιανοῦ ***ἀπαιτεῖ*** νἀκούῃ τὸν τύπον, ἐν ᾧ καὶ αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες αὐτοῦ ἐπαιδεύθησαν.

Ὅθεν οὔτε δυνατὴ εἶναι ἐπί γε τοῦ παρόντος μετάφρασις τῆς Π. Δ. εἰς ἁπλῆν γλῶσσαν οὔτε καὶ

ἀποτελεσματικὴ διὰ τοὺς ***θέλοντας*** εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ. δι' οὓς καὶ ἐνδιαφέρεται ἡ μηδένα βιάζουσα Ἐκκλησία.

Ὅσον ἀφορᾶ δὲ εἰς τὴν Κ. Διαθήκην, θὰ ἠδυνάμην νὰ παραθέσω ἀπειρίαν χωρίων ἵνα καταδείξω τὸ ἀδύνατον τῆς ἐκδόσεως κειμένου εἰς γλῶσσαν ἁπλουστέραν καὶ ἑπομένως τὸ ἀδύνατον τῆς εἰσαγωγῆς τοιαύτης τινὸς ἐκδόσεως εἰς ἐκκλησιαστικὴν χρῆσιν ἀντὶ τοῦ παραδεδεγμένου κειμένου. Ἐρωτῶ: ἡ δίστηλος Λονδίνειος ἔκδοσις τῆς Κ. Δ., ἡ ἐν τῇ δεξιᾷ στήλῃ ἑρμηνείαν (;) κειμένου ἀναγράφουσα, δίδει εἰς τοὺς Χριστιανοὺς νὰ ἐννοήσουν ***τίποτε περισσότερον*** ἀπὸ τὸ ἐπίσημον κείμενον; Πῶς θὰ ἑρμηνεύσητε σᾶς παρακαλῶ τά: «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος»· «ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. Ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν»· «ἐγώ εἰμὶ ὁ ἄρτος (θὰ τὸ ἑρμηνεύσετε: τὸ ψωμί;) ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς»· «Πέτρος ἀπόστολος κλπ. κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ Πατρός, ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ραντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ»· «καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκεν τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον»· «ἤτω ἀνάθεμα μαρὰν ἀθά», καὶ ἀναρίθμητα ἄλλα; Πῶς θὰ ἑρμηνευθοῦν; Εἶναι δυνατὸν ***ἐν κειμένῳ*** νὰ δοθῇ εἰς τὸν Χριστιανὸν σαφὴς ἡ ἔννοια τῆς ΚΔ; Τότε τὰ κηρύγματα τίνα προορισμὸν ἔχουσιν; Ἐὰν δὲ περὶ τῆς Π. Δ. —ἥτις εἶναι μετάφρασις καὶ μετάφρασις δύστροπος— ἰσχύει ὡς γεγονός, ὅτι ἡ ἱερὰ διαίσθησις τῶν πιστῶν συλλαμβάνει ἀδρομερῶς τὴν ἔννοιαν, πολὺ περισσότερον ἰσχύει τοῦτο περὶ τῆς Κ. Δ. ἥτις εἶναι, κατὰ τὸ πλεῖστον, πρωτοτύπως ἑλληνική. Αἱ λέξεις, αἱ φράσεις αὐτῆς, αἱ ἀρχαὶ ἢ τὰ τέλη τῶν περικοπῶν, φράσεις ὁλόκληροι ἔχουν ζυμωθεῖ μὲ τὴν ψυχὴν τοῦ λαοῦ καὶ νομίζει τις ὅτι ρέει εἰς τὸ αἷμά του ἐκ τοῦ κειμένου, ὡς ἔχει τοῦτο, ἡ ὀρθὴ διαίσθησις. Ὅθεν καὶ τῆς ΚΔ. ἡ μετάφρασις καὶ ἀδύνατος εἶνε καὶ ἐστερημένη σκοπιμότητος· καὶ ὡς ἔχει, ὑπερεκπληροῖ αὕτη τὸν προορισμόν της ***παρὰ τοῖς θέλουσιν***. Ὅτι οἱ διαμαρτυρόμενοι μετέφρασαν τὴν γραφὴν «εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ λαοῦ», τοῦτο δὲν δύναται νὰ προβληθῇ ὡς ἐπιχείρημα: 1) διότι δὲν παλαίουν αὐτοὶ μὲ διγλωσσίαν, ὅπως ἡμεῖς, οἱ ὁποῖοι θ' ἀνοίξωμεν τὴν θύραν εἰς τὸ γλωσσικὸν ζήτημα, τὸ ἀτελειώτως θορυβοποιόν, νὰ μᾶς ἀναστατώσῃ τὰ πάντα καὶ νὰ μᾶς ἀφαιρέσῃ τὴν ἠρεμίαν καὶ τὸ φίλτρον πρὸς τὸ κείμενον, μὲ τὸ ὁποῖον ἠνδρώθημεν· 2) δὲν ἔχουν οὔτε αὐτοὶ οὔτε κανεὶς ἄλλος λαὸς εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν ***πλὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ*** τὴν θείαν εὐτυχίαν νὰ γραφῇ ***εἰς τὴν γλῶσσάν των*** ἡ Καινὴ Διαθήκη καὶ δικαίως καταφεύγουν εἰς μεταφράσεις, διότι τοῦτο ***παρ' αὐτοῖς*** καὶ δυνατὸν καὶ σκόπιμον εἶναι· δυνατὸν μέν, διότι ἱκανοποιοῦνται μὲ τὰ μέτρια (τὸ «ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος» ἀποδίδουσι διὰ τοῦ «Im Anfang war das Wort»· μετάφρασις εἶναι αὐτή, σᾶς παρακαλῶ;) καὶ διότι δὲν δεσμεύονται ἀπὸ καμμίαν παράδοσιν· σκόπιμον δὲ διότι ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶναι ξένη καὶ εἰς τὸν νοῦν καὶ εἰς τὴν ψυχικὴν διαίσθησιν τῶν μὴ Ἑλλήνων.

β) Ἐρχόμεθα τώρα εἰς τὰ ***τροπάρια.*** Αὐτὰ εἶναι συνυφασμένα μὲ τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ζωὴν τοῦ Ἔθνους μας. Ποῖος ἁπλοῦς χωρικός, σᾶς παρακαλῶ, δὲν θὰ ἐξαγριωθῇ ἐὰν εἰς τοὺς χαιρετισμοὺς τῆς Θεοτόκου δὲν ἀκούσῃ καὶ δὲν συμψάλῃ τὸ «Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ τὰ νικητήρια»; Ποῖος θὰ τολμήσῃ νὰ θίξῃ ἓν ***ν*** ἐκ τοῦ ὕμνου αὐτοῦ τοῦ ἀκαθίστου; Καὶ μήπως αὐτὸς εἶναι ὁ μόνος συνυφασμένος μὲ τὰς ψυχικάς μας ἀπαιτήσεις, κατά τε μορφὴν καὶ κατὰ περιεχόμενον; Ποῖος θὰ μείνῃ εὐχαριστημένος ἐὰν δὲν ἀκούσῃ ὡς ἔχει, ὡς τὸ ἐσυνείθισε τό: «Χριστὸς γεννᾶται», ἔστω καὶ ἂν δὲν τὸ ἐννοῇ γραμματικῶς καὶ συντακτικῶς; Προσφέρατε μίαν μετάφρασιν τοῦ «Χριστὸς Ἀνέστη» εἰς τὸν ἁπλοῦν χωρικὸν καὶ εἰς τὴν ἀπάντησιν ποῦ θὰ σᾶς δώσῃ, καλύτερα νὰ μὴ παραστῶμεν μάρτυρες. Τὸ ὀλιγώτερον ποῦ θὰ σᾶς εἴπῃ εἶναι, ὅτι «ἀπὸ τοὺς γραμματιζούμενους ἐχάλασε ἡ θρησκεία μας». Δὲν ἀπευθύνεται διὰ τὸν πολὺν κόσμον ἡ Ἐκκλησία πρὸς τὸν νοῦν, ἀπευθύνεται κυρίως πρὸς τὴν καρδίαν καὶ ἡ καρδία φωτιζομένη ρίπτει ἀκτῖνάς τινας ***ἐπὶ τόσου μέρους τῆς ἐννοίας τοῦ ᾄσματος καὶ τοῦ ἀναγνώσματος ὅσον ἀρκεῖ εἰς τὸν ἁπλοῦν λαὸν διὰ νὰ μὴ ἐκτραπῇ εἰς παρεξηγήσεις.*** Διὰ δὲ τοὺς δυναμένους νὰ οἰκειωθῶσι διαφώτισίν τινα ὑπάρχουν ἄλλα μέσα καὶ τόποι, ἀρκεῖ νὰ ἔχουν εὐσεβῆ φιλομαθίαν. Δότι δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν, ὅτι ὅλα σχεδὸν τὰ ἀναγνώσματα καὶ τροπάρια περιέχουν καὶ δογματικοὺς χαρακτῆρας, εἴτε σαφῶς εἴτε ἐν ὑπαινιγμῷ, τοὺς ὁποίους ἁπλῆ μετάφρασις δὲν δύναται νἀποδώσῃ ***ὅλους*** καὶ ***πλήρως*** καὶ ***ἀπαρανοήτως.***

Εὐκολώτερον εἶναι νὰ συνταχθῇ νέον τροπάριον εἰς ἁπλουστέραν γλῶσσαν ἢ νὰ ἁπλουστευθῇ τὸ ὑπάρχον. Οὔτε δυνατὸν τοῦτο εἶναι, ἀλλ' οὔτε καὶ σκόπιμον· ἀλλοίμονον ἐὰν ἀνοιχθῇ θύρα συζητήσεων τῶν δογματικῶν λεπτεπιλέπτων ἐννοιῶν εἰς τὸν στερούμενον μορφώσεως λαόν! Πλὴν δὲ τούτων, ἀναλογίζεσθε τί ἀναστάτωσις ἐπέρχεται εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ποίησιν καὶ ὑμνογραφίαν; «Das gesamte

gebiet», τὸ ὅλον ἄθροισμα τῶν ὕμνων εἶναι προϊὸν οὐχὶ μιᾶς ἀλλὰ πολλῶν γενεῶν, ἐξ ὧν ***κατὰ διαλείμματα*** ἀνεδείχθησαν ὑμνογράφοι καὶ μελῳδοί ὁποῖοι ***δὲν εἶναι δυνατὸν*** νὰ ἐνσκήψουν ἀποτόμως καὶ διὰ μιᾶς, δὲν εἶναι δυνατὸν νἀναφανοῦν ἐν τῇ μιᾷ γενεᾷ, ἥτις θὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὑμνολογίου. Ἄλλως τε μὴ λησμονῶμεν, ὅτι ἡ ἐργασία αὐτὴ προϋποθέτει καὶ ἀληθῆ ἄνωθεν ἐξ Ἁγίου Πνεύματος φωτισμὸν καὶ φυσιογνωμιῶν ἐξαιρετικῶν εὐσεβῶν καὶ διαπρεπῶν ***πληθύν.*** Ἀλλὰ καὶ ἂν τοῦτο κατωρθοῦτο, εἶμαι βεβαιότατος, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δὲν θὰ ἔστεργε νἀποχωρισθῇ τῶν καθιερωμένων τροπαρίων του, τὰ ὁποῖα τοῦ ὁμιλοῦν εὐγλωττότερον πάσης μεταφράσεως, πάσης διασαφήσεως. ***Τὰ αἰσθάνεται***· τοῦτο ***ἀρκεῖ.*** Ἐκεῖνος, ὅστις ***δὲν τὰ αἰσθάνεται, εἶναι ἐπικίνδυνον ἂν τὰ ἐννοήσῃ***· αὐτὸς καλύτερον νὰ μείνῃ ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας, ἐὰν μάλιστα κακίζῃ τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τοῦτο. Αὐτὸ τοῦτο σημαίνει, ὅτι ζητεῖ ἀντίδοτον τῆς εὐσεβείας αὐτοῦ· ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος οὔτε πωλεῖται, οὔτε ἀγοράζεται.

Νὰ ἐκδοθοῦν ἑρμηνεῖαι εἰς ἁπλῆν γλῶσσαν ***πρὸς ἰδιαιτέραν*** ἐν τῷ οἴκῳ χρῆσιν τοῦ λαοῦ, μάλιστα· νὰ πυκνωθῇ τὸ κήρυγμα πρὸς φωτισμὸν ἀδιάλειπτον τοῦ λαοῦ, μάλιστα· ἀλλὰ πέραν τούτου, τίποτε ἄλλο. Πῶς θὰ μεταφράσητε τὴν φρᾶσιν τοῦ δοξαστικοῦ «διπλοῦς τὴν φύσιν, ἀλλ' οὐ τὴν ὑπόστασιν», ἢ μᾶλλον τί θὰ ἐννοήσῃ ὁ χωρικὸς ἐκ τῆς μεταφράσεώς σας ; ***Δύναται*** νὰ ἐννοήσῃ ; Καὶ ***πρέπει*** ἆρά γε νὰ ἐννοήσῃ ; Εἶναι τοῦτο ἀκίνδυνον δι' αὐτὸν πρῶτον ; Καὶ εἰς τὴν ἁγνότητα τὴν παρθενικὴν τοῦ σεμνοῦ τροπαρίου ἔνθα ἡ Παρθένος φέρεται διερωτωμένη «ἄνανδρός εἰμι καὶ πῶς τέξω υἱόν, ἄσπορον γονὴν τίς ἑώρακεν ;» εἶναι δυνατὸν οἱαδήποτε μετάφρασις νὰ μὴ ὑπεισαγάγῃ χυδαιότητά τινα ἢ λαβὴν εἰς χυδαιολογίαν;Πῶς θὰ μεταφράσουν «Νηδύϊ τὸν Λόγον ὑπεδέξω τὸν πάντα βαστάζοντα ἐβάστασας», «Σπλάγχνων Ἰωνᾶν ἔμβρυον ἀπήμεσεν....τῇ παρθένῳ δὲ ἐνοικήσας ὁ Λόγος.. ***διελήλυθε φυλάξας ἀδιάφθορον,ἧς γὰρ οὐχ ὑπέστη ῥεύσεως, τὴν τεκοῦσαν κατέσχεν ἀπήμαντον*** ;» Διὰ νὰ περιορισθῶ εἰς ἐλάχιστα παραδείγματα κεντρίζων εἰς δαψιλεστέρας ἐργασίας τοὺς ἀσχολουμένους εἰς τὴν πρακτικὴν θεολογίαν.

Τὰ αὐτὰ ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰς προσευχὰς καὶ διὰ τοὺς λειτουργικοὺς τύπους. Ἂν δὲν προὔκειτο περὶ Ἐκκλησίας, θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιτραπῇ πειραματισμός, ἵνα λάμψῃ ἡ ἀλήθεια. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ παίζωμεν ἐν οὐ παικτοῖς.

Ὅτι τὰ ἐκκλησιαστικά μας πράγματα χρήζουσι προνοίας τινὸς καὶ διαρρυθμίσεως ἐπὶ τὰ βελτίω, οὐδεμία ἀμφιβολία· ἀλλ' αὕτη νοητέα ***ὅπου*** καὶ ***ὅπως*** καὶ ***ὅσον*** ἐγχωρεῖ. Ἐν ζητήμασιν, οἷα τἀνωτέρω, «στήκωμεν καὶ κρατῶμεν τὰς παραδόσεις», ἐὰν θέλωμεν νὰ τηρήσωμεν τὴν ὀρθοδοξίαν ἀμώμητον ἀπὸ τῶν κυκλούντων κινδύνων.

Λειψία

Λ. Ι. Φ.
δ. θ.

Μητροπ. Γόρτυνος καὶ Μεγ)πόλεως
ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ (Συνοδινοῦ)

ΟΜΙΛΙΑ

Ἐκφωνηθεῖσα τῇ 6 10)βρίου 1926, ἐν Δημητσάνῃ ἐπὶ τῷ μνημοσύνῳ τῶν Ἱδρυτῶν καὶ Εὐεργετῶν τῆς Σχολῆς αὐτῆς.

«Ἐν γενεαῖς ἐδοξάσθησαν καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν καύχημα». (Σοφ. Σειρ. ΜΔ',7).

Σήμερον, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, σήμερον ἐπιτελοῦμεν τὸ ἐτήσιον μνημόσυνον τῶν ἱδρυτῶν καὶ εὐεργετῶν τῆς ἱστορικῆς ἐκείνης Σχολῆς τῆς Δημητσάνης, ἥτις ἐτίμησε τὴν μικρὰν αὐτὴν πόλιν καὶ ὠφέλησε τὸ Ἔθνος κατὰ τοὺς μαύρους χρόνους τῆς δουλείας. Οἱ ἀοίδιμοι ἱδρυταὶ καὶ εὐεργέται τῆς σχολῆς ἀνήγειραν ἐκ φιλομαθείας καὶ φιλοπατρίας τὸν ὑψιφανῆ φάρον τῆς παιδείας ἐπὶ τῶν ὀρέων τούτων, ὅστις ἐφώτισε τὰ σκότη καὶ ἐσελάγιζε τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας τ' ἀπαυγάσματα. Ἡ Σχολὴ ἐκείνη ἀπέβη ἡ καθαρὰ καὶ πολυχεύμων πηγή, ἥτις ἐδρόσιζε τοὺς τηκομένους ὑπὸ πνευματικῆς δίψης, καὶ ἔφερε θάλλουσαν βλάστην καὶ κάρπωσιν· ἀπέβη ὁ Δούρειος ἵππος, ἐξ οὗ ἐξῆλθον γενναῖοι στρατιῶται τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας καὶ τοῦ δουλεύοντος Ἔθνους, οἵτινες ἠγωνίσθησαν γενναίως κατὰ τοῦ σκότους καὶ τῆς βαρβαρότητος.

Ἐὰν τιμῶνται καὶ γεραίρωνται οἱ ἐν τοῖς πολέμοις γενναῖοι καὶ στεφανοῦνται οἱ πίπτοντες γενναίως ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἢ πολυειδῶς ὠφελοῦντες τὰς κοινωνίας, πρέπει, ἀσύγκριτον ὅσον, νὰ τιμῶνται οἱ διὰ τῆς ἀληθοῦς παιδείας φωτίζοντες τὰς ψυχὰς καὶ χαλκεύοντες τοὺς ἀληθεῖς χαρακτῆρας. Οὕτω μόνον σώζονται αἱ κοινωνίαι καὶ τὰ ἔθνη· οὕτω προάγονται καὶ εὐημεροῦν. «Ἀγαθὴ σοφία ὑπὲρ σκεύη πολέμου» (Ἐκκλ. Θ' 17). Οἱ ἀοίδιμοι ἐκεῖνοι ἱδρυταὶ ὠφέλησαν πνευματικῶς καὶ ὡς καλλίρροοι ποταμοί, κατήρδευσαν τὴν ξηρὰν χώραν τῆς Γορτυνίας καὶ καθόλου τῆς Πελοποννήσου καί, ἐκαλλιέργησαν αὐτὴν οὕτως ὥστε ν' ἀναθάλῃ τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας.

Δεῦτε λοιπὸν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἱεροῦ μνημοσύνου ὁμιλήσωμεν σήμερον περὶ τῶν ἱδρυτῶν καὶ εὐεργετῶν τῆς Σχολῆς τῆς πόλεως ταύτης. «Πάντες οὗτοι ἐν γενεαῖς ἐδοξάσθησαν καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν καύχημα».

* * *

Ἀφ' οὗ χρόνου, ἀγαπητοί, τὸ Ἔθνος τῶν Ἑλλήνων, μετὰ μακροὺς ἀγῶνας κατὰ τῆς βαρβαρότητος καὶ

ὑπὲρ τοῦ πολιτισμοῦ κατέπεσεν ὑπὸ τὴν φοβερὰν δουλείαν τῶν Τούρκων ἐπῆλθε πυκνὸν καὶ βαθὺ σκότος ἀμαθείας καὶ βαρβαρότητος ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Αἱ πύλαι τῶν μεγαλωνύμων Σχολῶν ἐκλείσθησαν· οἱ διδάσκαλοι ἐσφάγησαν ἢ ἀπῆλθον εἰς τὴν Δύσιν καὶ αἱ Μοῦσαι, καταλιποῦσαι τὸν Βυζαντινὸν Ἑλικῶνα, ἀπεχώρησαν καὶ ἀπεδήμησαν εἰς χώραν μακράν. Τότε δὲ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, κρεμάσαν τὰ ὄργανα ἐπὶ ταῖς ἰτέαις παρὰ τὰς ἀκτὰς τοῦ Βοσπόρου, ἐκάθητο συντετριμμένον ἐπὶ τῶν ἐρειπίων παρελθούσης δόξης καὶ μεγαλείου καὶ ἐθρήνει τὴν ἰδίαν τύχην· «οἴμοι, ἔλεγεν, ἐγὼ πανόποτμον, ἐπεὶ μ' ἕλε δούλειον ἦμαρ». Ἀλλὰ ὀλίγον μετὰ τὴν ἐπελθοῦσαν φοβερὰν καταιγίδα, συνῆλθον εἰς ἑαυτοὺς οἱ δοῦλοι Ἕλληνες καί, ἀναθέσαντες εἰς τὸν Κύριον τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου τὴν ἐλπίδα των, ἥτις «οὐ καταισχύνει» (Ρωμ. ε', 5), εἰργάζοντο πολυειδῶς, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, νὰ ἐπαναφέρουν τὰς φυγαδευθείσας Μούσας. Τυραννούμενοι καὶ πολυειδῶς κατατρυχόμενοι οἱ Ἕλληνες δὲν ἔπαυσαν νὰ ἱδρύουν μικρὰ καὶ μεγαλείτερα Σχολεῖα, παιδεύοντες τοὺς νέους ἐν αὐτοῖς καὶ κοσμοῦντες τὰς ψυχάς. Οὕτω τὰ περισωθέντα ζώπυρα τῆς παιδείας, ριπιζόμενα ἑκάστοτε ὑπὸ τῶν ἀναφαινομένων λογίων, ἀνήφθησαν εἰς φλόγα, ἥτις ἐθέρμαινε τὰς καρδίας, ἀνεπτέρου τὸ φρόνημα καὶ ὑπεξέκαιε τὸν ζῆλον πρὸς τὰ γράμματα. Ἡ εὐγενὴς φύσις τοῦ Ἕλληνος φύσει φιλομαθής, ἔτρεχεν, ὡς διψῶσα ἔλαφος, ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν πνευματικῶν ὑδάτων, τὰ ὁποῖα ἔτρεχον πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος. Οὕτω ἡ Ἑλλάς, τὸ μέγα πανδιδακτήριον τῆς ἀνθρωπότητος, ἐν μὲν τοῖς χρόνοις τῆς ἐλευθερίας ἐξεῦρε τὰς πλείστας ἐπιστήμας καὶ τέχνας καὶ τὰς παρ' ἄλλοις εὑρημένας ἐκόσμησεν, ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς δουλείας διετήρησε τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, ἐν μέσῳ διωγμῶν, καὶ τὴν πάτριον παιδείαν, ἣν μετέδωκε καὶ εἰς τὴν Δύσιν καὶ δι' ἧς ἀνεπτύχθη ἡ λεγομένη Ἀναγέννησις τῶν Γραμμάτων καὶ ὁ νεώτερος πολιτισμός.

Σχολεῖα λοιπὸν ἱδρύονται πανταχοῦ καὶ δὴ καὶ μάλιστα ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ΙΗ' αἰῶνος. Λόγιοι Ἕλληνες καὶ δὴ κληρικοὶ διδάσκουν παρὰ τοὺς ἱ. ναοὺς τὰ ἑλληνικὰ γράμματα καὶ τὰ θεόπνευστα καὶ ζωοποιὰ διδάγματα τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως. Οἱ διδάσκαλοι δὲ οὗτοι, ἀληθεῖς ὑποφῆται τῆς ἐθνικῆς ἀναγεννήσεως, ἐδίδασκον οὐχὶ τὴν ψευδῆ καὶ ἐπίπλαστον παιδείαν, ἀλλὰ τὴν ἀληθῆ, γνησίαν, καθαράν, ἄδολον μὲ ζῆλον καὶ αὐταπάρνησιν. Δὲν ἐγνώριζον βεβαίως τὰς παλαιὰς καὶ νέας μεθόδους τῆς διδασκαλίας, ἀλλὰ τὴν ἄγνοιαν αὐτὴν ἀνεπλήρου ὁ ζῆλος καὶ ἡ ἐπιμέλεια, ἄνευ τῶν ὁποίων πᾶσα μέθοδος δὲν δύναται νὰ καρποφορήσῃ. Μεταξὺ τῶν Σχολῶν ἐκείνων ἦτο καὶ ἡ ἱδρυθεῖσα, ἢ ὀρθότερον εἰπεῖν, ἀνασυσταθεῖσα Σχολὴ τῆς Δημητσάνης κατὰ τὸ 1764. Λέγομεν ἀνασυσταθεῖσα, διότι ὑπῆρχεν, ἀπὸ παλαιοτάτων χρόνων, Σχολὴ ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ τοῦ Φιλοσόφου, ἐν ᾗ ἐμορφοῦντο οἱ ἑλληνόπαιδες.

Ἀλλὰ ποῖοι ἦσαν οἱ ἱδρυταὶ τῆς νέας Σχολῆς; ποῖοι ἦσαν οἱ διδάσκαλοι καὶ εὐεργέται, ὧν τὸ μνημόσυνον σήμερον ἐπιτελοῦμεν; Ἐν τῇ πρωτευούσῃ τῆς Ἰωνίας, τῇ Σμύρνῃ, — ὢ καὶ πῶς ἀδακρυτεὶ παρέλθω τὴν καταστροφὴν καὶ πυρπόλησιν τῆς Σμύρνης καὶ τῆς ὅλης Μικρασιάτιδος χώρας;—εὑρίσκετο ὁ Γεώργιος Γοῦνος, ὅστις ἐπεδόθη εἰς τὸν κερδῷον Ἑρμῆν. Εὐτυχῶς ἀπέτυχεν εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ μετονομασθεὶς Γεράσιμος διὰ τοῦ μοναχικοῦ σχήματος ἐπεδόθη εἰς τὰ γράμματα, μαθητεύσας ἐν τῇ περιωνύμῳ Σχολῇ τῆς Σμύρνης, παρὰ τῷ διδασκάλῳ τοῦ Γένους Ἱεροθέῳ Δενδρινῷ ἐξ Ἰθάκης. Αὐτὸς καὶ ὁ Ἀγάπιος Λεονάρδος ἀπεφάσισαν τὴν ἵδρυσιν τῆς νέας Σχολῆς ἐν Δημητσάνῃ. Τί δὲν ἔπραξαν οἱ ἀοίδιμοι ἐκεῖνοι ἄνδρες; ποίους κόπους δὲν ὑπέμειναν; Ναί. Εἰργάσθησαν· ἐκοπίασαν· ἐμόχθησαν καὶ τέλος κατώρθωσαν ν' ἀνεγείρουν τὴν Σχολήν, διδάσκοντες δωρεὰν τοὺς πανταχόθεν τῆς Πελοποννήσου συρρέοντας μαθητάς. Τὴν ἱδρυθεῖσαν Σχολὴν πολλαχῶς ἐνίσχυσαν καὶ ἐπλούτησαν μὲ τὴν ἰδίαν περιουσίαν καὶ τὰς πανταχόθεν ἀποστελλομένας δωρεάς, καὶ περιεχαράκωσαν διὰ Πατριαρχικῶν Σιγγιλίων. Ἐντὸς ὀλίγου ἡ Σχολὴ ἐγένετο περιάκουστος, διότι οἱ διδάσκαλοι οὐ μόνον ἀνέπτυσσον τἀνθρωπιστικὰ γράμματα, τοὺς Ἕλληνας συγγραφεῖς, οἵτινες εἶναι πάσης ὑγιαινούσης διδασκαλίας ἡ βάσις καὶ ἀκένωτος πηγή, ἀλλὰ καὶ ἐθέρμαινον τὴν καρδίαν μὲ τὴν θείαν διδασκαλίαν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Μὲ αὐτὴν ἐνσταλάζεται ἐν τῇ ἁπαλῇ ψυχῇ τῶν νέων τὸ μύρον τοῦ φόβου τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον. Ἄνευ πίστεως καὶ ἐνθουσιασμοῦ, οὐ μόνης τῆς γνώσεως καὶ τοῦ ψυχροῦ θεολογισμοῦ, εἶνε ἀδύνατος ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ καθήκοντος, ὡς εἶνε τοιαύτη ἡ παραγωγὴ καρπῶν ἄνευ φύλλων καὶ ἀνθέων. Ἀλλά, τὸ σπουδαιότατον, ἀνέδειξαν ἑαυτοὺς διὰ τῆς ἐναρέτου ζωῆς των «γνώμονα τῆς ἀληθείας ἀδιάστροφον, τῆς ἀρετῆς κανόνα εὐθύτατον». Αὐτή, ἡ χάριν καὶ ἱλαρότητα ἀγγελικὴν ἀποπνέουσα φυσιογνωμία τῶν διδασκάλων, τὸ φιλόσοφον καὶ ἀξιοπρεπὲς ἦθος, ἡ μελισταγὴς ὁμιλία των, συνήρπαζον τοὺς πάντας καὶ συνεκίνουν. «Οὐ τοσοῦτον ὁ λόγος, ὅσον ὁ τρόπος τῶν διδασκόντων παραθήγειν πέφυκε τὴν τῶν νέων διάνοιαν», ὡς λέγει τις τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας (Ἰσίδωρ. ὁ Πηλουσ. Ἐπιστ. σ. Η').

Ἀλλά, φεῦ! ἐπῆλθεν ἡ ἐπανάστασις τοῦ Ὀρλὼφ κατὰ τὸ 1869 ἥτις, ἐγκαταλειφθεῖσα ὑπὸ τῆς ὁμοδόξου Ρωσσίας, ἐπήνεγκε τὴν ἐρήμωσιν καὶ καταστροφὴν τῆς Πελοποννήσου. Ὁ ἐκ Δημητσάνης Μητροπολίτης Λακεδαίμονος ἀνεσκολοπίσθη· οἱ νέοι ἐξηνδραποδίσθησαν ἢ ἐφονεύθησαν· αἱ πόλεις καὶ τὰ χωρία ἐπυρπολήθησαν ὑπὸ τῶν ἀγρίων Τουρκαλβανῶν. Οἱ δὲ διδάσκαλοι τῆς Σχολῆς ἀπῆλθον, φεύγοντες τὴν σφαγήν, καὶ ἡ Σχολὴ ἐκλείσθη, ἐρημωθεῖσα τῶν μαθητῶν. Καθὼς τὴν λάμψιν τῆς ἐαρινῆς ἡμέρας αἴφνης διαδέχεται νὺξ μελανὴ καὶ τυφὼν μαινόμενοι πρόρριζον ἀνατρέπει τὸν ἀνθῶνα, οὕτω καὶ ἡ βαρβαρικὴ ἐπιδρομὴ τῶν βαρβάρων κατέστρεψε τὰ πάντα καὶ κατεκάλυψε τὸν πνευματικὸν οὐρανὸν καὶ πάλιν τὸ σκότος. Καὶ ἐθρήνουν οἱ φιλομαθεῖς κάτοικοι ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς Σχολῆς, ἀλλὰ καὶ εἰργάζοντο μετὰ τὴν ἐρήμωσιν, ν' ἀνεγείρουν αὐτήν. Καὶ ἰδοὺ

πάλιν ὁ μεγαλοπράγμων Ἀγάπιος, ὅστις τόσον ἠγάπησε τὴν παιδείαν καὶ τὴν πόλιν, παρεσκευάζει νέον ζηλωτὴν καὶ φιλομαθῆ, τὸν νεώτερον Ἀγάπιον Ἀντωνόπουλον, ὅστις ἀνήγειρε πάλιν τὴν Σχολὴν τῷ 1781, ἧς ἐπὶ τριάκοντα καὶ πλέον ἔτη ἐγένετο διευθυντὴν καὶ διδάσκαλος.

Τίς ἀληθῶς δύναται νὰ ζωγραφίσῃ καὶ περιγράψῃ τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἀγάπην, τὴν φιλοπατρίαν καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς τῶν πρώτων ἐκείνων ἱδρυτῶν καὶ διδασκάλων τῆς Σχολῆς; Νέοι Ἀπόστολοι τῆς ἀληθοῦς παιδείας καὶ μορφώσεως τῶν νέων Ἑλλήνων, δὲν περιωρίζοντο μόνον εἰς τὴν ἐν τῇ Σχολῇ διδασκαλίαν, ἀλλ' ὡς καλοὶ γεωργοὶ «σπείροντες τὸν λόγον τῆς εὐσεβείας καὶ τὰ καλὰ τῆς φιλοσοφίας φυτὰ μετὰ πολλῆς θεραπεύοντες τῆς ἐπιμελείας» (Χρυσοστ. Ὁμιλ. Α΄ εἰς Ἀντιοχ.) διέθετον καὶ ἐμόρφωνον καὶ τοὺς κατοίκους, τοὺς χριστιανούς. Ἐκ τούτων δὲ ὁ Ἀγάπιος Λεονάρδος δὲν παρέμεινε μόνον ἐν Δημητσάνῃ, ἀλλ' ὡς φωτεινὴ νεφέλη, ἐκινεῖτο, τί λέγω; ἐπέτα πανταχοῦ καὶ ἔφθανε μέχρι τῆς Πάργας φωτίζων καὶ διαλύων τὰ σκότη μὲ τὴν θείαν διδασκαλίαν καὶ τὴν ἵδρυσιν Σχολείων. «Τίνες οἵδε, ὡς νεφέλαι πέτανται»; (Ἡσαΐ. ξ΄. 8). Ἂς μαρτυρήσῃ περὶ τούτου τὸ Ἄργος, ὅπου ἐδίδαξε καὶ ἵδρυσε Σχολήν· ἂς μαρτυρήσῃ ἡ ἀνθοστεφὴς Ζάκυνθος· ἡ Σμύρνη, ἡ Πάργα τῆς εὐάνδρου Ἠπείρου, ἡ Μακεδονία καὶ ἄλλαι χῶραι τὰς ὁποίας διῆλθε καὶ ἐθέρμανε καὶ συνεκράτει ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ πίστει καὶ τῇ ἑλληνικῇ ἐθνικότητι, διότι ἡ Ὀρθόδοξος πίστις καὶ εὐσέβεια μετὰ τῆς ἑλληνικῆς παιδείας διετήρησαν τὴν Ἑλλάδα, ὡς ῥεῦμα γλυκὺ ῥέον δι' ἅλμης, ἀμιγῆ καὶ ἀνόθευτον ἀπὸ τῆς μισοχρίστου καὶ μισομαθοῦς τυραννίας.

Ἐκ τῆς ζωογόνου διδασκαλίας, ἀγαπητοὶ ἀκροαταί, καὶ τοῦ παραδείγματος τῶν διδασκάλων καὶ ἱδρυτῶν ἀνεπτύχθη μεγάλη ἄμυνα φιλομαθείας καὶ ἀρετῆς εἰς πάντας τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως καὶ οὕτω ἀφειδῶς, εὔποροι καὶ ἄποροι καὶ οἱ ἐνταῦθα καὶ οἱ μακρὰν, ἐνίσχυον τὴν Σχολήν, ἥτις ἦτο τὸ καύχημα καὶ σέμνωμα αὐτῆς.

Οἱ δὲ μαθηταὶ τῆς Σχολῆς ἐγένοντο διδάσκαλοι τῶν πέριξ χωρίων καὶ κωμοπόλεων καὶ ἄλλων χωρῶν τῆς δούλης Ἑλλάδος· πολλοὶ δὲ αὐτῶν ἀνῆλθον εἰς τὰ ὕπατα τῆς Ἐκκλησίας ἀξιώματα, ἐξ ὧν ὁ μεγαλόνους Μητροπολίτης Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανὸς ὕψωσε τὴν σημαίαν τῆς Ἐπαναστάσεως ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ τῆς Ἁγίας Λαύρας καὶ ἐξήγειρε τὸ Ἔθνος εἰς τὸν περὶ τῶν ὅλων ἀγῶνα. Ναί· οἱ ἀκάματοι διδάσκαλοι τῆς Σχολῆς, παρὰ τὸν Ἱ. τοῦτον Ναὸν τῆς Ἁγίας Κυριακῆς, ἀνέπτυσσον ἀμιμήτως τὴν διδασκαλίαν «ὅτι πατρὸς καὶ μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἁπάντων τιμιώτερον καὶ ἁγιώτερόν ἐστιν ἡ πατρὶς» εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ ἀκροατάς. Αὐτοὶ εὐγλώττως ἀνέπτυσσον τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν δόξαν καὶ παρίστανον, μὲ ἐνθουσιασμόν, τοὺς εὐκλεεῖς χρόνους τοῦ Θεμιστοκλέους καὶ Περικλέους· τοῦ Ἡρακλείου καὶ τῶν ἄλλων τοῦ Ἑλληνικοῦ Βυζαντίου Αὐτοκρατόρων. Αὐτοὶ ἐμόρφωσαν καὶ ἐχάλκευσαν τοὺς ἥρωας, οἵτινες γενναίως ἠγωνίσθησαν γενναῖοι εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ '21. Αὐτοὶ ἐμόρφωσαν καὶ τὸν Νικόλαον Μακρῆν Λεονάρδον ὅστις, τιμίως ἐργασθεὶς ἐν Ῥωσσίᾳ, ἀφῆκε καὶ ἀλλαχοῦ καὶ διὰ τὴν Σχολὴν τῷ 1834 γενναῖον ποσὸν πρὸς συντήρησιν καὶ αὔξησιν αὐτῆς. Ὁ Νικόλαος Μακρῆς εἶνε ὁ μέγας εὐεργέτης τῆς πόλεως τόσῳ μᾶλλον, ὅσῳ ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς διαχειρίσεως τῶν χρημάτων, μαθηταὶ καὶ αὐτοὶ τῆς Σχολῆς, τιμίως καὶ καρποφόρως ἐργασθεῖσα, κατώρθωσε ν' αὐξήσῃ σημαντικῶς τὸ ποσὸν μὲ τὸ ὁποῖον δύνανται νὰ γείνουν πολλὰ ὠφέλιμα εἰς τὴν πόλιν

Ἀλλὰ τί πράττομεν ἡμεῖς σήμερον; ποῖον ἐνδιαφέρον δεικνύομεν διὰ τὰς Σχολὰς καὶ τὰ κοινὰ τῆς πόλεως, ἥτις ἔπρεπε ν' ἀποβῇ κέντρον καὶ ἑστία πνευματικὴ τῆς Γορτυνίας; Τί πράττομεν ἡμεῖς διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἠθικὴν μόρφωσιν τῶν τέκνων μας; Ἀλλά, δὲν θέλω νὰ εἴπω λυπηρὰ ἐν οὕτω ἱερῷ μνημοσύνῳ . . . .

Ἀγαπητοί. Δικαίως τιμῶμεν σήμερον καὶ εὐχόμεθα θερμῶς ὑπὲρ τῶν ἱδρυτῶν καὶ εὐεργετῶν τῆς Σχολῆς καὶ τῆς πόλεως. «Ἐν γενεαῖς ἐδοξάσθησαν καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν καύχημα». Ἐτιμήθησαν καὶ ἐδοξάσθησαν ὑπὸ τῶν τότε καὶ κατόπιν γενεῶν, διότι ὑπηρέτησαν τὸν Θεόν, ἐδόξασαν τὴν πόλιν, ὠφέλησαν πολυειδῶς τὸ Ἔθνος. Οἱ διδάσκαλοι οὗτοι, ἀκαμάτως ἐργασθέντες, ἐν μέσῳ τῆς δουλείας, κατώρθωσαν νὰ διαδοθῇ ἡ γλυκεῖα ἑλληνικὴ φωνὴ καὶ νὰ περιΐπταται ἐπὶ τῶν ὀρέων τούτων ἡ δόξα, ἀναφλεγομένη μὲ τὰ ἡρωϊκὰ τῶν ἡρώων κλεφτῶν κατορθώματα, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ μεγάλου τῆς Βρεταννίας ποιητοῦ «ὑφ' οἱονδήποτε ζυγὸν καὶ ἂν διατεθῇ πᾶσα Ἑλλὰς γῆ, εἰς δύο μόνον κατ' οὐσίαν ἀνήκει κτήτορας, εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ τὴν Δόξαν» Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς ἂς ἐργασθῶμεν· ἂς μιμώμεθα τὰ ἔργα των, τὴν πίστιν, τὴν ἀγάπην, καὶ φιλοπατρίαν των. Ἔχομεν μεγάλην ἠθικῶς κληρονομίαν· ἀλλὰ προσέχωμεν ἑαυτοῖς, διότι «τέκνων ἁμαρτωλῶν ἀπολεῖται κληρονομία» (Σοφ. Σειρ. ΜΑ΄, 6). Τῆς μεγάλης ταύτης κληρονομίας πρέπει νὰ γείνωμεν ἐρασταὶ καὶ ἂς ἐργαζώμεθα ἐν ἀγάπῃ πρὸς διατήρησιν καὶ αὔξησιν αὐτῆς διότι, ὡς λέγει ὁ Θουκυδίδης, «ὅστις ἐπὶ μεγίστοις τὸ ἐπίφθονον λαμβάνει, ὀρθῶς βουλεύεται». Οὕτω δὲ θὰ σκιρτήσουν ἐκ χαρᾶς αἱ ψυχαὶ τῶν ἀοιδίμων ἱδρυτῶν καὶ εὐεργετῶν τῆς Σχολῆς καὶ τῆς πόλεως, ὧν αἰωνία ἔστω ἡ μνήμη. Γένοιτο!

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Θεολογικὸν Οἰκοτροφεῖον.

Κατὰ τὴν ἐν τοῖς χρονικοῖς τοῦ ἀνὰ χεῖρας φύλλου ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ Ἀσωμάτων Πετράκη ἀναφερομένην ὡραίαν φοιτητικὴν τελετὴν διεπιστώθη διὰ πολλοστὴν φορὰν ὑπὸ τῶν δυναμένων να ἔχωσιν ἐπὶ τοῦ πράγματος γνώμην, ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ πλέον ἡ ἵδρυσις οἰκοτροφείου αὐτοτελοῦς διὰ τοὺς φοιτητὰς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου. Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπί-

σκοπος 'Αθηνῶν, ἐν τῷ πόθῳ αὐτοῦ νὰ ἔλθῃ ἐπίκουρος εἰς ἀνακούφισιν τῶν ἀπορωτέρων ἐκ τῶν θεολόγων φοιτητῶν, ἔγνω ἀπὸ τριετίας νὰ χρησιμοποιήσῃ δωμάτιά τινα τῆς ἐν λόγῳ μονῆς πρὸς κατοίκησιν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν σπουδῶν των, τὸ δ' ἡγουμενοσυμβούλιον αὐτῆς, ἐγκρίνοντος τοῦ Διοικητ. Συμβουλίου τοῦ Γεν. 'Εκκλησ. Ταμείου, προσῆλθεν ἐπ' ἐσχάτων ἀρωγὸν εἰς ἐξασφάλισιν κοινοῦ συσσιτίου εὐθηνοῦ διὰ τοὺς φοιτητὰς τούτους. Τὰ οὕτως ἐπιτευχθέντα διὰ τοὺς πτωχοὺς φοιτητὰς εἶνε βεβαίως πολλοῦ λόγου ἄξια, μάλιστα κατὰ τὰς σημερινὰς ἀπὸ ἐπόψεως οἰκονομικῆς σφόδρα δυσχερεῖς περιστάσεις, πολλαὶ δ' εὐχαριστίαι ὀφείλονται τῷ τε Μακαριωτάτῳ, τῷ σεβαστῷ τῆς μονῆς ἡγουμενοσυμβουλίῳ καὶ τῷ σεβ. Διοικητ. Συμβουλίῳ τοῦ Γ. 'Εκκλ. Ταμείου δι' ὅ,τι ὑπὲρ τῶν θεολόγων τούτων φοιτητῶν πράττουσι. Τα ἐπιτευχθέντα ὅμως μέχρι τοῦ νῦν οὐ μόνον δὲν ἐμποδίζουσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπιβάλλουσι συντονωτέραν τὴν συντέλεσιν τοῦ ὅλου ἔργου ἀρτίου, ἤτοι τὴν ἀνέγερσιν αὐτοτελοῦς Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου παρὰ τῇ μονῇ Πετράκη διὰ πάντας τοὺς ἑκάστοτε φοιτητὰς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς. Ὑπὲρ ἐπιτεύξεως τοῦ ἔργου τούτου τῇ γενναίᾳ ἀρωγῇ τῆς ἐν λόγῳ ἱερᾶς μονῆς, ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου οὐ μόνον ἐν εἰδικῇ συνεδρίᾳ ἐκοινολόγησεν ἐν τῷ Θεολογικῷ Σπουδαστηρίῳ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Μακαριωτάτου 'Αρχιεπισκόπου καὶ ἐπιτίμου αὐτῆς Καθηγητοῦ, ἀλλὰ καὶ δι' ἐπιτροπῆς ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ περυσινοῦ Κοσμήτορος αὐτῆς ἀνέπτυξε τὸ πρᾶγμα διὰ μακρῶν ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἐξηκολούθησε δὲ καὶ μετὰ τοῦτο ἐπὶ μακρὸν τὰς ἐνεργείας αὐτῆς παρὰ τοῖς ἁρμοδίοις. 'Αλλ' ὅ,τι δὲν ἐπετεύχθη μέχρι τοῦδε ἐλπίζεται νὰ πραγματωθῇ προσεχῶς, διότι εἶνε ἀναντίρρητον ὅτι ἡ περισυλλογὴ καὶ περίθαλψις τῶν θεολόγων φοιτητῶν ἐν εἰδικῷ Οἰκοτροφείῳ θ' ἀποβῇ τὸ προσφορώτερον δι' αὐτοὺς Φροντιστήριον, καθ' ὅσον περὶ κέντρον τὸν ναόν των καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς Σχολῆς των θὰ τυγχάνωσι καταρτισμοῦ καὶ μορφώσεως εὐρυτέρας καὶ πληρεστέρας, διὰ τῆς πρὸς ἀλλήλους δ' ἀναστροφῆς θ' ἀναπτύσσωσιν ἐκ τῆς ἀλληλεπιδράσεως κοινωνικὰς ἀρετάς, τὰς ὁποίας θὰ χρησιμοποιήσωσιν ὡς κοινωνικοὶ παράγοντες ὑπὲρ τῆς χριστιανικῆς κοινωνίας ἐν ἀγάπῃ πρὸς τὴν 'Εκκλησίαν.

'Οχυρώματος πτῶσις.

Διὰ τῆς ἐπισήμου δηλώσεως τοῦ Πατριαρχείου 'Αλεξανδρείας, ὅτι ἡ 'Εκκλησία 'Αλεξανδρείας οὐ μόνον οὐδέποτε προσέδωκε δογματικὸν χαρακτῆρα εἰς τὴν διορθωσιν τοῦ ἡμερολογίου, ἀλλὰ δὴ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἑαυτῆς κλίματι ἐπέτρεψεν εἰς τὰς νοτιοαφρικανικὰς ὀρθοδόξους κοινότητας νὰ ἑορτάζωσι κατὰ τὸ νέον ἡμερολόγιον, κρημνίζεται τὸ μοναδικὸν ὀχύρωμα, ὄπισθεν τοῦ ὁποίου κατέφευγον καὶ καταφεύγουσιν οἱ ἐνσυνειδήτως ἐν Ἑλλάδι πλανῶντες τοὺς ἁπλουστέρους εἰς τὸ ἀνύπαρκτον ἡμερολογιακὸν ζήτημα. Τὸ ἀνακοινωθὲν τοῦ Πατριαρχείου ἐνέχει χαρακτῆρα ἀπροκαλύπτου μομφῆς κατ' ἐκείνων «ἐκ τῶν ἐν Ἑλλάδι χριστιανῶν, οἵτινες, **ἀντὶ νὰ εὐπειθήσωσιν** *εἰς τὰς ἀποφάσεις τῶν ἐκκλησιαστικῶν αὐτῶν 'Αρχῶν, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Αὐτοκεφάλου 'Εκκλησίας, προκρίνουσι τὴν ἀνυποταξίαν, ἀρεσκόμενοι νὰ δικαιολογῶσι τὴν στάσιν αὐτῶν ταύτην ἐκ τοῦ ὅτι τὰ τρία Πατριαρχεῖα τῆς 'Ανατολῆς ἐξακολουθοῦσιν ἔτι τηροῦντα τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον».*

Κομμουνιστικὰ φληναφήματα.

Κατὰ τὸν Μπαρμπούς, λοιπόν, καὶ τοὺς μεταφραστὰς αὐτοῦ εἰς τὸ ἑλληνικὸν κομμουνιστικὸν ὄργανον κομμουνιστάς, ὁ 'Ιησοῦς Χριστὸς ὑπῆρξε μαρξιστής, ὀπαδός, δῆλα δή, τοῦ κατὰ τὸν ιθ' αἰῶνα μετὰ Χριστὸν ἀκμάσαντος γερμανοῦ Μάρξ. Δὲν πρόκειται νὰ ἐκμεταλλευθῶμεν ἐνταῦθα τὸν ἀφελῆ αὐτὸν ἀναχρονισμόν, μεταβάλλοντες αὐτὸν εἰς ἐπιχείρημα κατὰ τῶν κομμουνιστικῶν παραλογισμῶν. 'Αλλ' ἐκ τῆς ἀφορμῆς τῆς συσχετίσεως ταύτης τοῦ ὀνόματος τοῦ θείου Ἱδρυτοῦ τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας πρὸς ἐνίσχυσιν τάχα τῶν κομμουνιστικῶν ἀρχῶν καὶ ἐξαπάτησιν τῶν ἁπλουστέρων καὶ ἀμυήτων, ἐπίκαιρον θεωροῦμεν νὰ ὑπομνήσωμεν, ὅτι εἶνε ἡ μυριοστὴ φορά, καθ' ἣν ἡ ὑπουλοτέρα ἀπόχρωσις τοῦ κομμουνισμοῦ προσπαθεῖ νὰ καλύψῃ τὴν ἰδεολογίαν αὐτῆς διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου, ἵνα προσδώσῃ εἰς αὐτὴν τὸ ἀπ' αὐτοῦ ὕψιστον κῦρος, οὐχὶ δ' ἅπαξ κατεδείχθη ὑπὸ τῶν ἐπικριτῶν τοῦ Κομμουνισμοῦ τὸ ἀσύστατον τῆς τοιαύτης συσχετίσεως διὰ τῆς στρεβλῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν εὐαγγελικῶν περὶ πλούτου καὶ πτωχείας καὶ ἀγαθοεργίας δεδομένων.

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ

	Ἡμερομηνία	Κυριακαὶ Εὐαγγελίων	Κυριακαὶ 'Αποστόλων	Ἑωθινὰ	Ἦχοι
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	2	Πρὸ τῶν Φώτων	Πρὸ τῶν Φώτων	Ϛ'	γ'
	9	Μετὰ τὰ Φῶτα	Μετὰ τὰ Φῶτα	Ζ'	δ'
	16	ΙΒ Λουκᾶ (Δέκα Λεπρῶν)	Κυριακὴ ΚΘ'	Η'	πλ. α'
	23	ΙΔ' Λουκᾶ (Τυφλοῦ)	Κυριακὴ ΛΑ'	Θ'	πλ. β'
	30	ΙΕ' Λουκᾶ (Ζακχαίου)	Τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν	Ι'	βαρὺς

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ τῷ νέῳ ἔτει ὁ Μακ. Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀντήλλαξε συγχαρητήρια γράμματα καὶ τηλεγραφήματα πρὸς τοὺς Προέδρους τῶν Αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ πρὸς τοὺς Ἱεράρχας τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας. Ἐπεσκέφθησαν δὲ αὐτὸν ἐκτὸς ἄλλων ὁ Πρωθυπουργός, οἱ Ὑπουργοὶ καὶ οἱ Πρεσβευταὶ Γαλλίας Ἀγγλίας καὶ Ἀμερικῆς. Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγ. Βασιλείου ἐκόπη κατὰ τὸ ἔθος ἡ βασιλόπητα ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ, παρεκάθησαν δὲ ἐν τῇ Τραπέζῃ οἱ παρεπιδημοῦντες Ἀρχιερεῖς, ἐν οἷς καὶ δύο τῶν νέων χωρῶν, οἱ Βοηθοὶ Ἐπίσκοποι, ὁ Πρωτοσύγκελλος καὶ οἱ Γραμματεῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

—Μετὰ μεγάλης λαμπρότητος διεξήχθη χθὲς ἡ ἑορτὴ τῶν Θεοφανείων εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ ἡ κατάδυσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος ἐτέλεσε τὴν θείαν λειτουργίαν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἔχων συλλειτουργοὺς τοὺς Θεοφιλεστάτους Ἐπισκόπους Σταυρουπόλεως καὶ Βρεσθένης, ἐδίδαξε δὲ τὸν ἀσφυκτικῶς πληροῦντα τὸν ναὸν εὐσεβῆ λαὸν τὰς ἀφορμὰς τοῦ λόγου λαβὼν ἐκ τῆς μεγάλης ἑορτῆς καὶ τῆς σημασίας τοῦ ἐν Ἰορδάνει βαπτίσματος τοῦ Σωτῆρος. Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ τὴν τέλεσιν τοῦ Μ. Ἁγιασμοῦ ἡ ἐκκλησιαστικὴ πομπὴ ἐν μέσῳ στρατιωτικῆς παρατάξεως ἐχώρησε πρὸς τὴν πρὸ τοῦ Δημαρχείου ἀποβάθραν. Παρὰ τὴν πίπτουσαν ἐλαφρὰν βροχὴν χιλιάδες λαοῦ ἐπλήρουν τὰς ὁδούς, τοὺς ἐξώστας τῶν οἰκιῶν καὶ τὰ ἐν τῷ λιμένι πλοῖα. Ὑπῆρξε δὲ ἀπεριγράπτως συγκινητικὴ ἡ στιγμὴ τῆς καταδύσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ μεγίστη ἡ κατάνυξις μεθ' ἧς ὁ εὐσεβὴς λαὸς παρηκολούθησε τὴν ὅλην τελετήν. Ἐν Ἀθήναις ἐτέλεσε τὴν κατάδυσιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ εἰς τὴν Δεξαμενὴν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἄρτης κ. Σπυρίδων.

—Τηλεγραφήματα καὶ ἐκθέσεις ἐξ ἁπασῶν τῶν Ἐπαρχιῶν πληροφοροῦσιν ὅτι πανταχοῦ ἐτελέσθησαν αἱ ἅγιαι ἑορταὶ τοῦ δωδεκαημέρου μετὰ τῆς συνήθους λαμπρότητος καὶ ἐν ἀπολύτῳ τάξει. Πανταχοῦ ἀθρόως προσῆλθεν ὁ λαὸς εἰς τοὺς ναούς, ἐξαιρετικὴ δὲ ὑπῆρξεν ἡ συρροὴ αὐτοῦ εἰς τὰ Μυστήρια τῆς Ἐξομολογήσεως καὶ τῆς θείας Εὐχαριστίας.

—Ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἀρχιμανδρίτης Μιχαὴλ Κωνσταντινίδης ἐξελέγη ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος ἐν Λονδίνῳ προϊστάμενος τοῦ ἱεροῦ αὐτῆς Ναοῦ, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος ἀρχιμανδρίτου Κωνσταντίνου Παγώνη. Θὰ μεταβῇ δὲ εἰς τὴν νέαν του θέσιν μετὰ δυὸ περίπου μῆνας.

—Ἡ Ἱερὰ Κοινότης τοῦ Ἁγίου Ὄρους δι' ἐγγράφου αὐτῆς ἀπὸ 3 Δεκεμβρίου παρελθόντος ἔτους πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον ἀνεκοίνωσεν ὅτι διὰ πολλῆς φροντίδος ἔχει ἀνέκαθεν τὸ ζήτημα τῆς τιμωρίας τῶν ἀπομακρυνομένων ἐκ τοῦ Ἁγίου Ὄρους «ἀγυρτῶν» μοναχῶν πρὸς περιφρούρησιν τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος. Διὸ καὶ ἀνεκάλεσεν αὐτοὺς καὶ παρεκάλεσε τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ὅπως φροντίσῃ περὶ ἀπελάσεως αὐτῶν εἰς Ἅγιον Ὄρος. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἡ Ἱερὰ Κοινότης ἀπετάθη καὶ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν. Τὴν ἐπιστολὴν αὐτῆς ἡ Ἱερὰ Κοινότης καταλήγει διὰ τῶν ἑξῆς «Διαβεβαιοῦμεν τὴν ὑμετέραν Μακαριότητα ὅτι δὲν θὰ παύσωμεν λαμβάνοντες πᾶν μέτρον ὅπως ἀπαλλάξωμεν Αὐτὴν τῶν τοιούτων ταραχοποιῶν μοναχῶν καὶ παρακαλοῦμεν ὅπως τηρήσῃ ἡμᾶς ἐνημέρους περὶ παντὸς τοιούτου παρ' ἐνορίαν παραμένοντος καὶ ἱεροπραγοῦντος αὐτόθι».

—Τινὲς τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν ὡς καὶ οἱ Διευθυνταὶ τῶν Ἱερατικῶν Σχολῶν Ἄρτης καὶ Κορίνθου δι' ἀναφορᾶς αὐτῶν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ὑποδεικνύουσι τὴν ἀνάγκην τῆς καταργήσεως ἢ τροποποιήσεως τοῦ ἐσχάτως δημοσιευθέντος Νομ. Διατάγματος περὶ Προπαρασκευαστικῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν.

—Ὡς ἀρχιερατικὰ μέλη τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Γεν. Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου διὰ τὸ πρῶτον ἑξάμηνον τοῦ ἀρξαμένου ἔτους προσεκλήθησαν οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Τιμόθεος καὶ Ἄρτης Σπυρίδων.

—Κατ' εἰδήσεις ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς Μακεδονίας οἱ οὐνῖται ἐξαπατῶντες τὸν λαὸν διὰ τῆς ἐξωτερικῆς περιβολῆς ἤρξαντο δραστηρίως προπαγανδίζοντες. Ἐν Γενιτσοῖς λειτουργεῖ οὐνιτικὸς ναὸς ἐπ' ὀνόματι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, ἐκτὸς τῆς Σχολῆς Καλογραιῶν. Ἡ προπαγάνδα διεξάγεται ἰδίως μεταξὺ τῶν προσφύγων.

—Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σύρου ἐνεργεῖ συντόνως πρὸς ἵδρυσιν Ἑλληνοαμερικανικῆς Σχολῆς πρὸς ἀντίδρασιν κατὰ τῶν ξένων προπαγανδικῶν Σχολῶν, ἐπισκέπτεται δὲ συνεχῶς τὸ ἐν Σύρῳ λειτουργοῦν Ὀρφανοτροφεῖον τῆς Ἀμερικανικῆς Περιθάλψεως Ἐγγὺς Ἀνατολῆς περιθάλπον περὶ τὰς 3,000 ὀρφανά.

—Λήξάσης τῆς πενταετοῦς θητείας τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς Ἱ. Μονῆς «Ἐλεούσης» ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πατρῶν διώρισε διὰ μίαν πενταετίαν νέον ἡγουμενοσυμβούλιον ἐκ τῶν Εὐγενίου Γιαννακοπούλου ἱερομ. ὡς ἡγουμένου, Ἰγνατίου Κωνσταντινοπούλου ἱερομ. καὶ Κυρίλλου Γιαννακοπούλου ὡς συμβούλων, ἅτε μὴ ὑπάρχοντος ἱκανοῦ ἀριθμοῦ μοναχῶν πρὸς ἐκλογήν.

—Παραιτηθέντος τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς Ἱ. Μονῆς «Βάθειας» τῆς Μητροπόλεως Χαλκίδος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης διώρισεν ἡγούμενον μὲν κατὰ μετάπεμψιν τὸν ἱερομ. τῆς Ἱ. Μονῆς «Μακρυμάλλης» ἐπίσης τῆς Μητροπόλεώς του Διονύσιον Ραφτόπουλον, συμβούλους δὲ προσωρινῶς τὸν ἱερομ. Νικήταν Λιβέρην καὶ τὸν ἱεροδ. Χρυσόστομον Χαρατσόπουλον, μοναχοὺς τῆς Ἱ. Μονῆς «Βάθειας».

—Κατ' εἰδήσεις ἐκ Νάξου ὁ ἐσχάτως διορισθεὶς ἐκεῖ Καθηγητὴς ἀρχιμ. Ἀνδρέας Μαντούδης πρῶτον καὶ κύριον μέλημά του ἐθεώρησεν ἵνα τῇ ἀδείᾳ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Παροναξίας κ. Ἱεροθέου ἀναλάβῃ αὐτοπροαιρέτως τὸ ἔργον τοῦ ἱεροκήρυκος μὴ ὑπάρχοντος μάλιστα τοιούτου ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Παροναξίας. Κηρύττει τακτικῶς ἔν τε τῇ πόλει τῆς

Νάξου, καὶ ἐν τοῖς χωρίοις, ὁσάκις τοῦτο εἶνε δυνατόν. Εὐτύχημα εἶνε ὅτι ὁ λαὸς διψῶν, προσέρχεται εἰς τὸ κήρυγμα εὐχαρίστως. Μετὰ τὰς ἑορτὰς θὰ ἀρχίσῃ κατὰ Κυριακὴν ἀπογευματινὰ κηρύγματα μὲ κατηχητικὴν μορφήν. Ἐπίσης σκέπτεται νὰ διοργανώσῃ κατηχητικὰ Κυριακὰ σχολεῖα διὰ τὴν νεολαίαν, ἕν διὰ τοὺς νέους καὶ ἕτερον διὰ τὰ κοράσια Τοῦτο δὲ θὰ εἶνε εὔκολον ἐὰν μεταχειρισθῇ ὡς πυρῆνα τοὺς μαθητὰς καὶ τὰς μαθητρίας τοῦ Γυμνασίου καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου. Ἐν τῷ Γυμνασίῳ παρέχει, ὁσάκις δοθῇ ἀφορμή, ἀπολογητικὴν μορφὴν εἰς τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν καὶ προσπαθεῖ νὰ τονίσῃ εἰς τοὺς μαθητὰς ὅτι ἡ θρησκεία εἶνε ἀλήθεια ἀποδεικνυομένη καὶ διὰ τῆς ἐπιστήμης Διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν δύο ἀνωτέρων γυμναστιακῶν ξεων κάμνει εἰδικὰς ἀπολογητικὰς διαλέξεις ἵνα προκληθῇ τὸ ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς θρησκείας, διότι αὐτοὶ εἶνε οἱ μέλλοντες πολῖται καὶ ἐπιστήμονες. Εἶναι δὲ μέγα τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Παροναξίας κ. Ἱεροθέου πρωτοστατοῦντος καὶ εὐλογοῦντος πᾶσαν θρησκευτικὴν κίνησιν ἐν τῇ νήσῳ.

—Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος κ. Ἰεζεκιὴλ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων κατήρτισεν ἐπιτροπὴν ὑπὸ τὴν προεδρείαν του ἐκ τῶν κ. κ. Κ. Ἠλιάδου, Εἰσαγγελέως, Α. Ἀλαμανῆ, Δημάρχου Καρδίτσης, Χ. Σταβάρα, Μοιράρχου διευθυντοῦ Ἀστυνομίας, Ν. Παπακωνσταντίνου, Προέδρου τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου καὶ Κ. Τσαγανοπούλου, τραπεζίτου πρὸς συλλογὴν ἐράνων διὰ τοὺς πτωχούς. Ὁ Σεβ. αὐτοπροσώπως μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας διῆλθε τὴν ἀγορὰν Καρδίτσης συνέλεξαν δὲ δρ. 32.000, ἃς προσωπικῇ ἐπιβλέψει τοῦ Σεβασμιωτάτου διένειμαν εἰς τοὺς πτωχούς, εἰς τοὺς φυλακισμένους καὶ εἰς τοὺς πρόσφυγας. Ὁ Σεβ. δίδων τὸ καλὸν παράδειγμα προσέφερε δραχμὰς τρισχιλίας.

—Τῇ παρελθούσῃ Παρασκευῇ (31 Δεκ.) τῇ προσκλήσει τῶν θεολόγων φοιτητῶν τοῦ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ Ἀσωμάτων - Πετράκη ἐγκατεστημένου θεολογικοῦ οἰκοτροφείου συνεκεντρώθησαν περὶ ὥραν 6 μ. μ. ἐν τῷ ηὐτρεπισμένῳ ἑστιατορίῳ τῆς μονῆς ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομος, οἱ Καθηγηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, τὸ ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς μονῆς καὶ ἄλλοι κεκλημένοι διὰ τὴν τελετὴν τῆς «βασιλόπηττας». Μετὰ προσφώνησιν ἑνὸς τῶν φοιτητῶν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος, ὁ Κοσμήτωρ τῆς Θεολ. Σχολῆς καὶ ὁ Προκοσμήτωρ αὐτῆς ἐτόνισαν τὴν μεγάλην σημασίαν τοῦ ἀρτισυστάτου οἰκοτροφείου τῶν θεολόγων φοιτητῶν ἀπό τε τῆς ὑλικῆς αὐτοῦ ἐπόψεως καί, ἰδίᾳ, ἀπὸ τῆς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς, ἐξεφράσθη δ' ἡ εὐχὴ ὅπως κατὰ τὸ ἐπ' αἰσίοις ἀρχόμενον νέον ἔτος τὸ ὑπὸ μορφὴν προσωρινότητος τῇ ἐπινεύσει τοῦ Μακαριωτάτου καὶ τῇ συνδρομῇ τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς Μονῆς πηχθὲν ἐν αὐτῇ φοιτητικὸν οἰκοτροφεῖον ἐξασφαλισθῇ εἰς διαρκὲς καὶ συστηματικόν, κατὰ τὰ εὐρωπαϊκά,ἀλλὰ καὶ τῶν γειτόνων βαλκανικῶν λαῶν, ὑποδείγματα. Χορὸς ἐκ μαθητῶν τῆς Ριζαρείου Σχολῆς ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ἐν αὐτῇ Καθηγητοῦ τῆς ᾠδικῆς καὶ τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς κ. Κ. Παπαδημητρίου ἔψαλε κατὰ τὰ διαλείμματα διάφορα ἐπίκαιρα ἐκκλησιαστικὰ καὶ παιδαγωγικὰ ᾄσματα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἐν τῷ «Πανταίνῳ» ἐδημοσιεύθη ἐπίσημον ἀνακοινωθέν, δι' οὗ καθίσταται γνωστόν, ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας οὐδέποτε ἀπέδωκε χαρακτῆρα δογματικὸν εἰς τὴν διόρθωσιν τοῦ ἡμερολογίου, μέμφεται τοὺς ἐκμεταλλευομένους τὴν μέχρι τοῦδε στάσιν τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, εἰς τοὺς γνωστοὺς λόγους ὀφειλομένην, καὶ ἀπειθοῦντας εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς Ἐκκλησίας των, ἀνακοινοῖ ὅτι θὰ καταβάλῃ προσπάθειαν συγκροτήσεως Τοπικῆς Συνόδου μετὰ τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων πρὸς σύσκεψιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος καὶ ἐπάγεται, ὅτι, ἐὰν δὲν εὐοδοθῇ ἡ σύγκλησις αὐτῆς, ἡ Ἐκκλησία Ἀλεξανδρείας θὰ καθορίσῃ μόνη τὴν περαιτέρω στάσιν της.

— Λόγῳ τοῦ σχηματισμοῦ ἐν Ρωσίᾳ πολλῶν αὐτοκεφάλων ,Εκκλησιῶν μετὰ τὸν πόλεμον, αἱ ἐν Κριμαίᾳ ἑλληνικαὶ ὀρθόδοξοι κοινότητες ἐζήτησαν τὴν ἐξάρτησιν αὐτῶν παρὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὡς ἔκπαλαι μέχρι τοῦ 1794, ὁπότε, περιελθούσης τῆς Κριμαίας εἰς τὴν ρωσικὴν κατοχήν, ἡ ἐπαρχία αὕτη ὑπήχθη εἰς τὴν τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας δικαιοδοσίαν. Δι' αἰτήσεως αὐτῶν οἱ Ἕλληνες τῆς Κριμαίας παρεκάλεσαν τὴν Ἐκκλησίαν Ἀλεξανδρείας ὅπως ὑποστηρίξῃ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν παρὰ τῷ Οἰκ. Πατριάρχῃ Ἡ Σύνοδος Ἀλεξανδρείας παρέπεμψε τοὺς αἰτοῦντας εἰς τὸ Πατρ. Κ)πόλεως.

- Τὸ ἐν Σίδνεϋ τῆς Αὐστραλίας Συμβούλιον τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου Κοινότητος μετ' ἄλλων χριστιανῶν ἀπετάθη πρὸς τὸν Παναγ. Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας μετὰ τῆς παρακλήσεως ὅπως ἐπέμβῃ ἵνα τερματίσῃ κατάστασιν λυπηρὰν προκληθεῖσαν ἐκ διαστάσεως πρὸς τὸν σεβ. μητροπ. Αὐστραλίας κ. Χριστοφόρον. Ἡ Α Θ. Π. παρέπεμψε τοὺς αὐτόθι πρὸς τὸ Οἰκουμ. Πατριαρχεῖον, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου ὑπάγονται αἱ ἐν διασπορᾷ ὀρθόδοξοι ἑλληνικαὶ Κοινότητες.

ΕΙΣΦΟΡΑΙ

Τρία ὀρφανὰ ἐκ Πειραιῶς, μὴ θελήσαντα νὰ γνωσθῇ τὸ ὄνομά των ἀπέστειλαν μετὰ συγκινητικωτάτης ἐπιστολῆς πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον τὰς μικράς των οἰκονομίας ἐκ δραχ. ἑκατὸν πεντήκοντα(150) ὑπὲρ τῶν ἀπόρων καὶ ἀπροστατεύτων ὀρφανῶν.

ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ.

Πρὸς τὸν ἱερομόναχον Εὐγένιον Παυλίδην.
(ἀγνώστου διαμονῆς).

Καλεῖσαι νὰ ἐμφανισθῇς ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις Αὐτῆς, τῇ 9 Φεβρουαρίου ἐν. ἔτ. ἡμέρᾳ Τετάρτῃ καὶ ὥρᾳ 9 π. μ., ἵνα δικασθῇς ὡς κατηγορούμενος, δι' ἣν αἰτίαν ἀπελογήθης ἐνώπιον τοῦ ἐκτελοῦντος χρέη ἀνακριτοῦ Γερβασίου Παρασκευοπούλου.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι ὅτι ἂν μὴ ἐμφανισθῇς ἐν τῇ ὡς ἄνω ὁρισθείσῃ ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ θέλεις δικασθῇ ἐρήμην.

† *Ὁ Ἀθηνῶν Χρυσόστομος Πρόεδρος*

Ὁ Γραμματεύς
Σπυρίδων Ἀλιβιζᾶτος Ἱεροδ.

ΒΙΒΛΙΑ

Ἐμμανουὴλ Φαρλέκα, γραμματέως τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Ἐγκόλπιον ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον τοῦ ἔτους 1927. Ἔτος τέταρτον. Ἐν Ἀθήναις, τύποις «Φοίνικος». Ἐξεδόθη τὸ μικρὸν μέν, ἀλλὰ μέγα καὶ πλουσιώτατον κατὰ τὸ περιεχόμενόν του Ἐκκλησιαστικὸν Ἡμερολόγιον, ἀληθινὸν καὶ ἀπαραίτητον ἐγκόλπιον διὰ πάντα κληρικὸν καὶ διὰ πάντα λαϊκὸν ἐπιθυμοῦντα νὰ ἔχῃ ἐπίγνωσιν τῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς θείας λατρείας. Μετὰ τὸν πρωτότυπον χρονολογικὸν πίνακα ἀποτελοῦντα σύνοψιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, τὰς ὥρας τοῦ ἔτους, τὰς φάσεις τῆς Σελήνης καὶ τοῦ Πασχαλίου, παρατίθεται πληρέστατον ἡμερολόγιον μετὰ τῶν τυπικῶν διατάξεων καὶ τῆς ἀναγραφῆς τῶν Ἀποστολικῶν καὶ Εὐαγγελικῶν ἀναγνωσμάτων ἑκάστης Κυριακῆς καὶ ἑορτῆς. Παρεντίθεται δὲ ἐκλεκτὰ ῥητὰ τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ χωρία τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, Ἀκολουθεῖ τὸ ἐγκεκριμένον ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Κυριακοδρόμιον τοῦ ἔτους 1927, πίναξ ἀνατολῆς καὶ δύσεως ἡλίου, ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ κεντρικὴ αὐτῆς διοίκησις καὶ λεπτομερέστερον τὰ κατὰ τὴν διοίκησιν καὶ τὴν καθόλου ὑπηρεσίαν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, αἱ ἐνορίαι καὶ οἱ ναοὶ αὐτῆς, τὰ φιλανθρωπικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα αὐτῆς Περαιτέρω ἀναγράφονται τὰ κατὰ τὸ Γεν. Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον, αἱ ἱεραὶ μοναὶ καὶ ἀριθμὸς ἐνοριῶν τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν Μητροπόλεων τῶν νέων χωρῶν, αἱ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Μοναί, ἡ Ἱεραρχία τοῦ Οἰκομενικοῦ θρόνου καὶ τῶν λοιπῶν Πατριαρχείων καὶ Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, αἱ Κοινότητες καὶ οἱ ἐφημέριοι τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὡς καὶ τῶν ἐν Εὐρώπῃ παροικιῶν. Ἐφεξῆς παρέχονται πληροφορίαι περὶ τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν Ὑπουργείων, περὶ τῶν Σχολῶν τοῦ Κράτους, καὶ ἰδίως τῶν Θεολογικῶν καὶ Ἱερατικῶν Σχολῶν, παρατίθεται πίναξ τῶν θρησκευτικῶν καὶ Ἀγαθοεργῶν Σωματείων μετὰ σχετικῶν πληροφοριῶν, τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ θρησκευτικῶν περιοδικῶν ἐν γένει ἀναπαρίσταται ἐν τῷ πολυτιμοτάτῳ τούτῳ τεύχει ἀκριβὴς καὶ πλήρης εἰκὼν τῆς ζωῆς τῆς ὅλης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ὁ κ. Φαρλέκας μετὰ τῆς διακρινούσης αὐτὸν ἐπιμελείας καὶ τοῦ ζήλου κατέστησε τὸ ἐφετεινὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ἡμερολόγιον ἀνώτερον τῶν τῶν προηγουμένων ἐτῶν καὶ μοναδικὸν ἐγκόλπιον, κάλλιστον καὶ ἀσφαλέστατον ὁδηγὸν παντὸς κληρικοῦ καὶ παντὸς εὐσεβοῦς λαϊκοῦ. Ὡς τοιοῦτον δὲ θερμότατα αὐτὸ συνιστᾷ ἡ «Ἐκκλησία».

Septuaginta I. Genesis. Editit Alfred Rahlfs. (Stuttgart 1926). Ἡ παροῦσα κριτικὴ ἔκδοσις τῆς Βίβλου τῆς Γενέσεως κατὰ τοὺς Ο' ἀποτελεῖ τὴν ἀγαθὴν ἀπαρχὴν τῆς ὑπὸ τῆς Γοττιγγιανῆς ἀκαδημείας τῶν ἐπιστημῶν ἀπὸ τοῦ 1907 ἀνειλημμένης κριτικῆς ἐκδόσεως ὅλης τῆς μεταφράσεως τῶν Ο', ἧς μετὰ θαυμαστοῦ ζήλου ἐπιμελεῖται ὁ καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου τῆς Γοττίγγης A. Rahlfs. Ἡ ἔκδοσις αὕτη, ὡς φαίνεται ἀπὸ τοῦ παρόντος τεύχους, θὰ ἀποτελέσῃ βεβαίως γενναῖον βῆμα προόδου πρὸς ἀποκατάστασιν τοῦ ἀρχετύπου κειμένου τῶν Ο' καὶ εἶνε ἀξία πάσης συστάσεως τοῖς παρ' ἡμῖν φίλοις τῶν βιβλικῶν σπουδῶν. Π.Ι.Μ

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Τατάρνης προκηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πενταετοῦς ἐνοικιάσεως τὰ ἑξῆς λειβάδια τῆς Ι. Μ. Τατάρνης ὑπὸ τὰ γνωστὰ αὐτῶν ὅρια καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους τῶν ὑπ' ἀριθ. 130, 131, 132 καὶ 133 διακηρύξεων αὐτοῦ, ὧν δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι προσερχόμενοι εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Μονῆς, ἤτοι: 1) Τὸ ἐν τῇ περιφερείᾳ Νεοχωρίου Χειμερινοθερινὸν λειβάδιον καλούμενον «Χουτένια» μετὰ τοῦ δικαιώματος τῆς καλλιεργείας. 2) Τὸ ἐν τῇ περιφερείᾳ Τατάρνης χειμερινοθερινὸν λειβάδιον «Μαγούλας». 3) Τὸ ἐν τῇ περιφερείᾳ Τατάρνης χειμερινὸν λειβάδιον «ἀντίχλαρο» καὶ 4) τὸ ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἐπαινιανῶν θερινὸν λειβάδιον «Φτέρη» μετὰ τοῦ τεμαχίου «Λάπατο». Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Κερασόβῳ τὴν 13ην τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου ἐπιόντος ἔτους 1927, ἡμέραν Κυριακὴν ἀπὸ τῆς 10ης μέχρι τῆς 12ης ὥρας π. μ. ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογραφοῦντος Εἰρηνοδίκου Ἀστραίων ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς. Ἐν τῇ Ἰ. Μ. Τατάρνης τῇ 5 Δ)βρίου 1926.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς παρὰ τὰς Ἱερᾶς Μ. τοῦ Τιμίου Προδρόμου διακηρύττει ὅτι ἐκτίθησιν εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πρὸς διετῆ ἐνοικίασιν τοῦ ἐν τῇ πόλει Σερρῶν Ὑδρομύλου αὐτῆς ἐνεργηθησομένην τὴν 16ην Ἰανουαρίου 1927 ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν καὶ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου κ. Κ. Τριανταφυλλοπούλου καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς. Οἱ ὅροι τῆς ἐνοικιάσεως εἶναι κατατεθειμένοι ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Συμβολαιογράφου Ἐν τῇ Ἰ. Μ. τοῦ Τιμίου Προδρόμου τῆς 14 Δ)βρίου 1926.

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς Ἰ. Μ. Ζερμπίτσης Διακηρύττει ὅτι δοθείσης μείζονος προσφορᾶς, ἐπὶ τῶν τεμαχίων. 1) Λαρνακιᾶς, 2) Κούτουπα καὶ Ἄλιπανο, 3) Σύγιρο Παλαιοπαναγιᾶς καὶ Κούμαρι, 4) Κήπου Γόλας, 5) Ἄμπελον καὶ Ἀλώνια, καὶ 6) ἐπὶ τῶν Καστανοδένδρων καὶ 7) τὸ ἐν θέσει Σγουρνίτσα ἐπαναλαμβάνεται ἡ δημοπρασία, ἐν Ξηροχαμπίῳ, καὶ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Φάριδος τῇ 26 Δβρίου ἡμέραν Κυριακήν, καὶ ὥραν 10—12 π. μ. Συμφώνως τοῖς ὅροις τῆς ἀρχικῆς ἡμῶν διακηρύξεως. Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μ. Ζερμπίτσης τῇ 7 Δβρίου 1926.

"ΕΚΚΛΗΣΙΑ,,

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐποπτεύουσα Ἐπιτροπὴ

ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ, ΦΩΚΙΔΟΣ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

Διευθυντὴς

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθ. Πανεπιστημίου

Τίμημα ἐτησίας ἐγγραφῆς

Ἐσωτ. Δρχ. 50. Ἐξωτ. Φρ. 50. Ἀμερικῆς Δολ. 3

ΤΥΠΟΙΣ «ΦΟΙΝΙΚΟΣ» ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 38—ΑΘΗΝΑΙ